

12-13-14-15-16-17
Handelingen 18-19-20-21-22-23

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1990-1991

Vergaderingen van december 1990

ACTIEPLAN TER BESTRIJDING VAN DE STRUCTURELE WERKLOOSHEID

BENOEMING VAN DE GRIFFIER

BESTUURLIJK BELEID

HULDE AAN DE SCHEIDENDE GRIFFIER

MIDDELENBEGROTING 1991

NEDERLANDSTALIG OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK

PROGRAMMADECREET

UITGAVENBEGROTING 1991

Inhoud

Nr. 12 Vrijdag 7 december 1990 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 307

Werkgroep Migranten
Samenstelling, blz. 307

Ontwerp van decreet betreffende het bestuurlijk beleid
– 395 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Errata) tot 12

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 307

Sprekers : Minister L. Van den Bossche, de heren A. Denys, J. Geysels

Artikelsgewijze bespreking, blz. 317
Sprekers : de heer A. Denys, Minister L. Van den Bossche, Minister T. Kelchtermans, de heren J. Geysels, G. Verhaegen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 339

Nr. 13 Vrijdag 7 december 1990 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 341

Ontwerp van decreet betreffende het bestuurlijk beleid
– 395 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Errata) tot 12

Artikelsgewijze bespreking (Voortzetting), blz. 341

Sprekers : de heren J. Geysels, A. Denys, Minister T. Kelchtermans, Minister L. Van den Bossche

Voorstel van resolutie van de heer M. Olivier C.S. betreffende een samenwerkingsakkoord voor een actieplan ter bestrijding van de structurele werkloosheid
– 253 (1988/1989) – Nrs. 1 tot 6

Bespreking, blz. 352

Sprekers : de heren J. De Roo, D. Van Mechelen, I. Egelmeers, J. Geysels, L. Dierickx, A. Denys, M. Olivier

Motie van orde

Persoonlijk feit, blz. 359

Sprekers : de heren A. Denys, M. Olivier

Voorstel van resolutie van de heer M. Olivier C.S. betreffende een samenwerkingsakkoord voor een actieplan ter bestrijding van de structurele werkloosheid
– 253 (1988/1989) – Nrs. 1 tot 6

Bespreking (Voortzetting), blz. 360

Spreker : de heer D. Van Mechelen

Omslag 2

Ontwerp van decreet betreffende het bestuurlijk beleid
– 395 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Errata) tot 12

Aangehouden stemmingen, blz. 360

Sprekers : de heren R. Van Rompaey, A. Denys, Minister J. Lenssens

Hoofdelijke stemming, blz. 371

Sprekers : de heren L. Hancké, J. Geysels, A. Denys, R. Van Hooland, G. Verhaegen

Voorstel van resolutie van de heer M. Olivier C.S. betreffende een samenwerkingsakkoord voor een actieplan ter bestrijding van de structurele werkloosheid
– 253 (1988/1989) – Nrs. 1 tot 6

Hoofdelijke stemming, blz. 375

Regeling van de werkzaamheden, blz. 375

Nr. 14 Maandag 10 december 1990 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 377

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 (+ Addenda) en 8 tot 13
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting

– 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking, blz. 377

Sprekers : mevrouw A. Duroi-Vanhelmont, verslaggever, de heer A. Denys, verslaggever, de heer G. Verhaegen, Minister G. Geens, de heren P. Za;Ec;Tbergen, E. Van Rompuy,

Regeling van de werkzaamheden, blz. 397

Nr. 15 Maandag 10 december 1990 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 399

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 + Addenda en 8 tot 13
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991
– 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 399

Sprekers : de heren W. De Vlieghere, A. Denys, Minister G. Geens, de heren E. Van Rompuy, P. Van Grembergen, J. Pede, J. Loones, J. Vandermarliere, R. Daems

Mededeling van de Voorzitter, blz. 418

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 + Addenda en 8 tot 13
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991

– 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking (Voortzetting)

Buitenlandse en Externe aangelegenheden, blz. 418

Sprekers : de heer J. De Bremaeker, verslaggever, de heren A. Kempinaire, W. Luyten, Minister G. Geens, de heren A. Denys, G. Janzegers, G. Verhaegen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 429

Nr. 16 Dinsdag 11 december 1990
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 431

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 + Addenda) en 8 tot 13
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991
– 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs en vorming, blz. 431

Sprekers : mevrouw A. Leysen, verslaggever, mevrouw M. Panneels-Van Baelen, verslaggever, de heren C. Moors, E. Beysen, Minister D. Coens, de heren A. Denys, M. Van Peel, W. Seeuws, E. Van Rompuy, L. Vanhorenbeek. Minister R. De Wulf, de heren G. Janzegers, G. Annemans; R. Deswaene, mevrouw N. Maes

Regeling van de werkzaamheden, blz. 458

Nr. 17 Dinsdag 11 december 1990
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 459

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 + Addenda) en 8 tot 13
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991

– 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs en vorming (Voortzetting), blz. 459

Sprekers : de heren A. Schellens, F. Sarens, R. Garcia, Jos Bosmans, J. Verheyden, mevrouw M. De Meyer, Minister D. Coens, de heren E. Beysen, L. Vanhorenbeek, Minister R. De Wulf, de heer A. Denys

Media, blz. 471

Sprekers : de heren E. Van Rompuy, A. Denys, Minister P. Dewael, de heren A. De Beul, D. Van Mechelen, P. Chevalier, H. Van Dienderen, H. Van Rompaey

Cultuur, blz. 486

Sprekers : de heer F. Bosmans, verslaggever, de heer M. Van Peel, verslaggever, Minister P. Dewael, de heren P. Berben, W. Seeuws, J. Geysels, H. Van Rompaey, A. De Beul, L. Peeters, W. Luyten, M. Desutter, H. Lauwers, W. Content, A. Denys

Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 19 juni 1978 betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk

– 407 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 509

Sprekers : de heer M. Van Peel, verslaggever, de heren G. Verhaegen, W. Seeuws, A. De Beul, J. Geysels, Minister P. Dewael

Regeling van de werkzaamheden, blz. 513

Nr. 18 Woensdag 12 december 1990
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 515

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 + Addenda) en 8 tot 13
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991

– 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking (Voortzetting)

Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, blz. 515

Sprekers : de heer R. Vanlerberghe, verslaggever, de heer M. Van Peel, Minister L. Van den Bossche, de heren M. Vanhoutte, H. De Loor, A. Denys, L. Vanhorenbeek, L. Peeters, J. Pede, E. Van Vaerenbergh, R. Van Hoolland

Regeling van de werkzaamheden, blz. 537

Nr. 19 Woensdag 12 december 1990
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 539

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 + Addenda) en 8 tot 13
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991

– 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking (Voortzetting)

Welzijn en gezondheid, blz. 539

Sprekers : de heer A. Deneir, verslaggever, mevrouw A. Duroi-Vanhelmont, verslaggever, Minister J. Lenssens, de heren J. Van Hecke, J. Devolder, A. Denys, J. Van der Sande,

W. Peeters, F. Dewinter, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heren H. Lauwers, W. Seeuws, F. Dielens, L. Hancké, Minister H. Weckx

Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting, blz. 570

Sprekers : de heer J. Van Eetvelt, verslaggever, de heren F. Vreven, H. De Loor, P. Vangansbeke, J. De Seranno, J. Timmermans, R. Van Rompaey, mevrouw F. Brepoels, de heer M. Olivier, Minister L. Waltiel

Regeling van de werkzaamheden, blz. 587

**Nr. 20 Donderdag 13 december 1990
Morgenvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 589

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 + Addenda) en 8 tot 13
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991
– 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 589

Openbare Werken en Verkeer, blz. 589

Motie van orde

Coördinatie van de werkzaamheden van de Vlaamse Raad met deze van de Kamer, blz. 589

Spreker : de heer H. De Croo

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)

– 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Biilanen) tot 7 + Addenda) en 8 tot 13
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting

– 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 589

Openbare Werken en Verkeer (Voortzetting), blz. 590

Sprekers : de heer H. De Croo, de heer M. Didden, verslaggever, de heer T. Van Parys, verslaggever, de heer J. Ansoms, Minister J. Sauwens, de heren A. Schellens, H. Van Dierden, P. Van Grembergen, P. Dumez, A. Denys, W. Content, H. Candries, R. Van Hooland, W. Verreycken, J. De Seranno

Regeling van de werkzaamheden, blz. 616

**Nr. 21 Donderdag 13 december 1990
Middagvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 617

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 + Addenda) en 8 tot 13
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting

– 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking (Voortzetting)

Economie, Energie en Tewerkstelling, blz. 617

Sprekers : de heer J. De Roo, verslaggever, de heer I. Egelmeers, verslaggever, de heren C. Lisabeth, L. Bril, P. Vangansbeke, J. Laverge, mevrouw M.-P. Kestelijn-Sierens, mevrouw M. De Meyer, de heren H. Candries, A. Denys, F. Dielens, Mi-

nister N. De Batselier, Minister R. De Wulf

Regeling van de werkzaamheden, blz. 643

**Nr. 22 Vrijdag 14 december 1990
Morgenvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 645

Samenstelling van een Commissie

Wijzigingen onder de plaatsvervangende leden, blz. 645

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

– 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 + Addenda) en 8 tot 13
– 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991

– 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking (Voortzetting)

Leefmilieu en Natuurbehoud, blz. 645

Sprekers : de heer J. Dufaux, verslaggever, de heer C. Lisabeth, verslaggever, de heren Jos Bosmans, Jozef Bosmans, J. Timmermans, Minister T. Kelchtermans, de heren J. Cuyvers, R. Van Hooland, W. Verreycken, E. Gryp, J. Caudron, E. Van Vaerenbergh, M. Capoen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 670

**Nr. 23 Vrijdag 14 december 1990
Middagvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 671

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 671

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 671

Beleidsbrief

Indiening en verwijzing, blz. 671

Verslag van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 671

Verslagen

Indiening, blz. 672

Verzoekschrift

Indiening en verwijzing, blz. 673

Opmerking van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 673

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 673

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 674

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

- 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
- 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
- 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
- 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

- 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
- 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 + Addenda en 8 tot 13
- 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
- 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991

- 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking (Voortzetting)

Leefmilieu en Natuurbehoud (Voortzetting), *blz. 674

Sprekers : Minister T. Kelchtermans, de heren J. Geysels, A. Denys, E. Gryp, mevrouw N. Maes

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

- 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
- 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
- 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
- 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 681

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse

Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

- 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
- 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 + Addenda en 8 tot 13
- 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
- 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 682

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels, Minister G. Geens, de heren J. De Seranno, R. Daems, G. Janzegers, mevrouw N. Maes

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991

- 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Artikelsgewijze bespreking, blz. 711

Sprekers : de heer A. Denys, Minister G. Geens, de heren A. Deneir, R. Daems

Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 19 juni 1978 betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk

- 407 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 749

Hulde aan de scheidende Griffier, blz. 750

Benoeming van de Griffier, blz. 752

Mededeling van de Voorzitter

Commissie belast met het onderzoek over het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, blz. 753

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

- 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
- 7 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 4
- 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
- 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 753

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar

- 6 (1989-1990) – Nr. 1 (Toelichtingen)
- 8 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 + Addenda en 8 tot 13
- 13 (1989-1990) – Nr. 1 (Advies SERV)
- 15 (1990-1991) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Aangehouden stemmings, blz. 754

Sprekers : de heren G. Janzegers, R. Daems

Hoofdelijke stemming, blz. 762

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels, G. Annemans

Voorstel van motie van overeenstemming
Hoofdelijke stemming, blz. 765

Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991

- 424 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 19

Aangehouden stemmings, blz. 766

Spreker : de heer R. Daems

Hoofdelijke stemming, blz. 771

Samenstelling van een Commissie

Wijziging onder de vaste leden, blz. 772

Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 19 juni 1978 betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk

- 407 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 772

Regeling van de werkzaamheden, blz. 773

Bijlage 1

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991. Tabel, blz. 777

Bijlage II

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991. Tabel, blz. 785

Bijlage III

Vraag om uitleg

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vraag om uitleg van mevrouw F. Brepoels aan de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de jacht in het Schulensbroek, blz. 824

21e vergadering

Donderdag 13 december 1990
Middagvergadering

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14.10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

G. Cardoen, M. Mahieu, C. Marchand, M. Schoeters, H. Suykerbuyk ; gezondheidsredenen.

E. Baldewijns ; buitenslands.

P. Berben, E. Beysen, A.-M. Neyts-Uyttebroeck, R. Uyttendaele ; ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

— 6 (1989-1990) — Nr. 1 (Toelichtingen)
— 7 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 4
— 13 (1989-1990) — Nr. 1 (Advies SERV)
— 15 (1990-1991) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

ONTWERP VAN DECREET houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

— 6 (1989-1990) — Nr. 1 (Toelichtingen)
— 8 (1989-1990) — Nrs. 1 (+ Bijlagen) tot 7 (+ Addenda) en 8 tot 13
— 13 (1989-1990) — Nr. 1 (Advies SERV)
— 15 (1990-1991) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

ONTWERP VAN DECREET houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991
— 424 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 19

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van het begrotingsdebat.

ECONOMIE, ENERGIE EN TEWERKSTELLING

De Voorzitter : Wij behandelen nu de materies waarvoor Minister De Batselier en Minister De Wulf bevoegd zijn, met name Economie, Energie en Tewerkstelling.

De heer De Roo, verslaggever betreffende de materies Economie en Energie, heeft het woord.

De heer J. De Roo, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, in de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling hebben wij aan de hand van de uitvoerige en uitstekende documentatie van de bevoegde

Minister de begroting 1991 — luik economie en energie — grondig besproken.

De Minister bezorgde ons — samen met de toelichting bij de begroting — een trimestriële nota betreffende de economische toestand van Vlaanderen in oktober 1990.

Eén van de meest opvallende vaststellingen uit deze nota is dat Vlaanderen duidelijk over het hoogtepunt van de conjunctuur heen is. Dit blijkt vooral uit de afname van de stijgingspercentages van de industriële productie. Investeerders worden bovendien veel voorzichtiger en projecten worden uitgesteld.

Een andere belangrijke vaststelling is dat de globale werkloosheid blijft afnemen maar dat er een grote kern van langdurig werklozen blijft bestaan.

Tijdens de bespreking van de begroting preciseerde de Minister dat het globale subsidiebedrag aan de GOM's verhoogd is met 30 miljoen frank om de volgende opdrachten te kunnen vervullen : ten eerste, de informatisering en systematisering van de stand inzake industrieterrinen ; ten tweede, de uitbouw van een milieuloket en van een energieloket per GOM ; ten derde, het nemen van kleinschalige economische initiatieven.

In de Commissie werden er heel wat vragen gesteld en opmerkingen gemaakt in verband met de impulsgebieden. Binnen VESOC werd im-

De Roo

mers een akkoord bereikt inzake de stimuleringsprogramma's voor impulsgebieden. Voor dit belangrijk initiatief is er 2 miljard frank ingeschreven, gespreid over drie jaar. Per impulsgebied zal een streekcommissie worden opgericht. De GOM is in de streekcommissie vertegenwoordigd; de vertegenwoordiger van de GOM is de voorzitter van de streekcommissie. Voor het overige bestaat de streekcommissie voor de helft uit de vertegenwoordigers van de gemeenten en de intercommunales uit het impulsgebied en voor de helft uit vertegenwoordigers van de sociale gesprekspartners. De streekcommissie zal de projecten, door de streekmanager voorgesteld, bespreken en moet beslissen bij consensus.

De streekmanager wordt aangeduid door de GOM waartoe het impulsgebied behoort, in akkoord met de Gemeenschapsminister. De streekmanager moet een zesmaandelijks verslag neerleggen aan de streekcommissie, de GOM, VESOC en de Gemeenschapsminister. Hij wordt tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst met beperkte duur. Ook een personeelslid van de GOM of een ambtenaar kan als streekmanager worden gedetacheerd.

De GOM moet voor het impulsgebied waarvoor zij bevoegd is voorstellen formuleren en ze aan de gemeenteraden en intercommunales ter appreciatie voorleggen. Per impulsgebied zullen de GOM's een advies aan de Gemeenschapsminister voorleggen. Na advies van de SERV zal de Executieve een beslissing nemen over de programma's en tegen februari 1991 zal men in de impulsgebieden van start kunnen gaan.

Door verschillende commissieleden werd gewezen op het nijpend tekort aan industrieterreinen. Een interkabinettenwerkgroep van de Executieve is tot de conclusie gekomen dat er inzake de aanplanting van nieuwe industrieterreinen prioriteit moet worden gegeven aan de impulsgebieden. Verder moeten — volgens de conclu-

sie van deze werkgroep — bestaande industrieterreinen en gebouwen worden gesaneerd en opnieuw worden gebruikt. Uitzaaing van industrieterreinen langsheen de autosnelwegen moet worden vermeden, omdat dit nieuwe verkeersstromen met zich meebrengt.

In antwoord op een vraag inzake de sterke daling van de kredieten die betrekking hebben op de bijdrage van het Vlaams Gewest in de dekking van de lasten van de herstructurering van de vroegere nationale sectoren, preciseerde de Minister dat het begrotingskrediet daalt omdat men veronderstelt dat de opbrengst van de recyclage toeneemt. In feite zal men nu voor ongeveer 2 miljard frank middelen recycleren, en werden de inkomsten van de recyclage voor 1990 slechts op 475 miljoen frank geschat. Aan de andere kant is er de consortiumlening waarop het Vlaams Gewest een beroep kan doen.

In de Commissie werd ook opgemerkt dat sinds het aantreden van de huidige Vlaamse Executieve blijkbaar de stelling wordt gehuldigd dat er geen echt sectorieel beleid meer moet worden gevoerd. Volgens het regeerakkoord wordt de Vlaamse economie horizontaal bijgestuurd.

Volgens een commissielid vormt de scheepsbouw hierop blijkbaar de grote uitzondering. Over de andere sectoren, bijvoorbeeld de staalsector en de textielsector, wordt in de nota van de Gemeenschapsminister niet gerept. De textielsector stelt in Vlaanderen echter nog steeds ongeveer 95.000 mensen te werk.

De Minister wees er daarbij op dat in de richtlijnen voor de economische expansie nog steeds lagere bedragen zijn ingeschreven voor investeringen in de textielsector, gezien de zeer kleine investeringsenvelopes.

Wat het ITCB betreft, bepaalde van zijn taken zullen worden overgeheveld naar nieuwe instellingen zoals de VDBH en het Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Onderzoek.

De 250 miljoen frank uit het dien-

stenluik van het textielplan die nog niet zijn besteed en die aan Vlaanderen toekomen, zullen terugvloeien naar de textielsector, ook als zij einde 1990 nog niet zijn opgebruikt. De Gemeenschapsminister zal de sectoriële commissie Textiel en Confectie van de SERV raadplegen over de bestemming van deze middelen. Het advies van deze commissie is voor hem bindend.

Op de vraag wat de bestemming zal zijn van de opbrengst van de non voting shares in de textielsector, antwoordde de Minister dat de Raad van Bestuur van GIMVINDUS hierover autonoom beslist. Een deel van de gerecycleerde non voting shares komt terug naar de Vlaamse Gemeenschap. Voor wat het resterend gedeelte betreft, is het niet uitgesloten dat deze terug naar de textielsector toevloeien.

Verskillende leden vroegen ook meer klaarheid over de contacten die Sidmar heeft met Cockerill-Sambre. Volgens de Gemeenschapsminister mag men niet vooruitlopen op de feiten. Het betreft hier slechts beginnende contacten. Het is duidelijk, aldus de Minister, dat beide bedrijven op zichzelf te klein zijn om in de sector een rol van betekenis te spelen. Zelfs samen zouden zij nog maar het vijfde grootste staalbedrijf in Europa zijn. Belangrijk is wel dat zij complementaire activiteiten ontwikkelen. Cockerill Sambre zit meer in de verpakkingsindustrie.

Deze samenwerking stelt voor de Gemeenschapsminister geen probleem op zichzelf. Wel rijst de vraag van welke aard deze samenstelling zal zijn. Ook moet er duidelijkheid zijn over de strategische plannen voor de toekomst. Volgens de Minister is het duidelijk dat er, voor geen van beide groepen, tewerkstellingsproblemen zijn op korte termijn. Voor de non voting shares die op deze bedrijven betrekking hebben, wordt door GIMVINDUS met de Europese Gemeenschap onderhandeld. De aard van het samenwerkingsverband tussen beide bedrijven zal bepalend zijn voor de aanwending van de opbrengst van de non voting shares.

De Roo

Inzake de scheepsbouw verklaarde de Minister dat het de bedoeling is om de wet van 1984 te wijzigen. Het overleg in de sector hierover verloopt echter zeer traag. Tegen begin 1991 moeten de krachtlijnen voor een nieuw decreet klaar zijn. Hierbij zal rekening moeten worden gehouden met de EG-richtlijnen inzake steun aan de scheepsbouwsector, waarin de steunpercentages dreigen te worden herleid tot 0 ten honderd. Dit zou zware gevolgen hebben voor de Vlaamse scheepsbouwbedrijven omdat zij zeer sterk ondergekapitaliseerd zijn. Zij moeten dus in de eerste plaats beginnen met een eigen vermogen op te bouwen.

In de Commissie werd ook gewezen op de problemen in verband met de Europese Commissie, die de steunverlening in onze ontwikkelingszones met argusogen benadert. De toepassing van de wet van 1959 inzake economische expansie wordt door de EG betwist. Dit is nadelig voor Vlaanderen. Wallonië — dat voor drie vierden als ontwikkelingsgebied is erkend — hanteert bijna uitsluitend de wet van 1970 en deze wordt niet betwist. De Gemeenschapsminister is van plan een wijziging in de wetgeving voor te bereiden. Daarbij moet echter rekening gehouden worden met het Europees recht.

Er werden in de Commissie een aantal concrete vragen gesteld over het KS-dossier, het ERC-project. Er werd onder meer gevraagd naar de sluitingsdatum van KS, de bijdragen voor de mijnwerkerspensioenen. Er is een sterke afname van de machtigingen en de kredieten inzake economische expansiesteun. Voorts werden er vragen gesteld over de reconversie- en innovatievenootschappen en over vervangingsinvesteringen.

Tenslotte werd aandacht besteed aan de KMO-expansiedossiers, het exportbeleid, de VDBH, het energiebeleid, het wetenschappelijk beleid, het Vlaams Instituut voor de Bevordering van Wetenschappelijk en Technologisch Onderzoek voor de Industrie, de GIMV. In de Commis-

sie werd een hoorzitting georganiseerd met de bestuurders van de GIMV.

De begrotingsartikelen en de tabel, aan de Commissie toegewezen, werden aangenomen met 9 stemmen bij 1 onthouding.

Met eenzelfde stemuitslag verklaarde de Commissie dat het haar toegewezen gedeelte van de administratieve begroting conform de inhoud en de doelstelling van de algemene uitgavenbegroting is.

Tot slot zou ik nog een persoonlijke opmerking willen maken. Het was een goede bespreking. Er werden fundamentele vragen gesteld en de antwoorden van de Minister leverden belangrijke informatie op. Ongetwijfeld werd deze bespreking mogelijk gemaakt door de uitvoerige documentatie die de Minister ons ter beschikking stelde. In dit verband dient ook het belang onderstreept te worden van periodieke publikaties inzake de Vlaamse economie. Deze periodieke publikaties werden ingevoerd door de vorige Gemeenschapsminister van Economie, met name langs het DIRV-blad dat alle drie maanden verschijnt. Wij vinden het positief dat de huidige Gemeenschapsminister van plan is om deze traditie voort te zetten. Dit is voor de Vlaamse Raad van uitermate groot belang. **(Applaus op verschillende banken)**

De Voorzitter : De heer Egelmeers, verslaggever betreffende de materie Tewerkstelling, heeft het woord.

De heer I. Egelmeers, verslaggever, **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, de Commissie heeft de beleidaccenten van de Minister van Tewerkstelling besproken op basis van de zeer omstandige documentatie die de commissieleden ter beschikking werd gesteld.

Ik kan de besprekingen samenvatten in drie punten.

Inzake het tewerkstellingsbeleid en de opleiding is gebleken dat er belangstelling bestaat voor onder meer de Weer-Werkactie die in 1991 zal worden veralgemeend. De experi-

mentele periode met een viertal centra is voorbij.

Samen met de VDAB moet een tewerkstellingsbeleid worden gevoerd in het voordeel van de structurele werkloze en zijn opleiding. De Vlaamse Executieve heeft hiervoor een enorm bedrag ter beschikking gesteld : ongeveer 1 miljard frank. Het spreekt dan ook vanzelf dat wij goede resultaten verwachten.

Bovendien is 300 miljoen frank vrijgemaakt voor de zestal impulsgebieden. Wij beschikken dus over kredieten, werkingsmogelijkheden en infrastructuur en moeten dus in 1991 zichtbare resultaten behalen in verband met de tewerkstelling van de structurele werklozen.

In de Commissie zijn ook de rechten besproken van de werkzoekenden en de plichten van de VDAB of, in meer administratieve taal, de opdracht van de VDAB. Die moet werkelijk zin krijgen.

De commissieleden hebben ook belangstelling getoond voor de tewerkstellingsprogramma's GECO en DAC. Men vroeg zich af welke projecten vooruitgang boeken en hoe zij efficiënt en doelmatig kunnen worden gerealiseerd.

Het tweede thema dat onder de loupe is genomen is de immigratie, vooral deze uit de Oostbloklanden. Welke zijn daarvan de mogelijke consequenties ? Hoe zal de Vlaamse Executieve reageren ? Immigratie uit Oostbloklanden behoort niet tot het onmogelijke maar angst voor een vloedgolf is ongegrond omdat de kwalificaties van deze immigranten niet altijd overeenstemmen met deze die door onze ondernemingen worden gevraagd. Uit de verklaringen heb ik begrepen dat absolute voorrang wordt gegeven aan Belgen zolang hier arbeidskrachten beschikbaar zijn, en zeker als er uitkeringsgerechtigde werklozen in aanmerking kunnen komen.

Tenslotte is er de positie van de uitzendarbeid in de gegeven omstandigheden, een periode van economische hoogconjunctuur. De vraag werd gesteld of uitzendarbeid alleen op-

Tijdens de bespreking van de begrotingsonderdelen Economie, Energie en Tewerkstelling spitste VU-Raadslid P. Vangansbeke zijn aandacht vooral toe op het aspect Tewerkstelling. Hij formuleerde enkele kritische bedenkingen bij de vormingsirmitieven van de VDAB en bij het opzet van de Weer-Werkactie

brengt in een periode van laagconjunctuur of crisis, dan wel of er toekomstmogelijkheden zijn voor tewerkstelling in een periode van grote vraag naar arbeidskrachten. Meer bepaald werd gevraagd wat het marktaandeel kon zijn van de T-Interim in Vlaanderen. Uit de bespreking is gebleken dat uitzendarbeid, mits een aangepaste reglementering, ook expansiemogelijkheden biedt in een periode van hoogconjunctuur. Ik wijs er wel op dat de reglementering gedeeltelijk onder de nationale Minister ressorteert.

Bij de stemming over het beleid van de Gemeenschapsminister van Tewerkstelling en over de begrotingskredieten waren er 8 stemmen voor bij één onthouding en één tegen en de conformiteit met de begroting werd met hetzelfde aantal stemmen vastgesteld. **(Applaus)**

De Voorzitter : Mevrouw De Meyer, verslaggever wat het programmadecreet betreft, verwijst naar haar verslag.

De heer Lisabeth heeft het woord.

De heer C. Lisabeth (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, allereerst dank ik de verslaggevers voor hun degelijk werk en voor hun toelichting van de commissiebesprekingen van de begrotingen Economie en Tewerkstelling. Mijn uiteenzetting blijft beperkt tot enkele aspecten van het economisch beleid.

Vooraf wil ik de Gemeenschapsminister voor Economie, Middenstand en Energie feliciteren met de uitgebreide en verhelderende nota waarin hij zijn beleid en zijn beleidsperspectieven toelicht. Vorig jaar, toen ik voor het eerst aan deze begrotingsbespreking deelnam, heb ik gezegd dat ik aldus de gelegenheid had gekregen op een vrij snelle wijze inzicht te krijgen in de voornaamste beleidsmateries waarvoor de Minister bevoegd is, en dat is nog zo. Vorig jaar had ik daar nog aan toegevoegd dat elke Gemeenschapsminister zijn beleid op dergelijke wijze zou moeten stoffe-

ren. Ik vind dat nog, doch ik moet er vandaag aan toevoegen dat het dan, gezien onze andere drukke werkzaamheden, bijna niet meer mogelijk zal zijn alle toelichtingen te lezen. Dit is uiteraard niet de schuld van de Gemeenschapsminister en ook niet van de Voorzitter, die onze werkzaamheden regelt. Wanneer we vandaag, in een week volledig voorbehouden voor de Vlaamse Raad, vaststellen dat er ook elke dag van de week Kamercommissies plaatsvinden, dan is het duidelijk dat de dubbele pet die we allen dragen niet langer een houdbaar systeem is en dat het onze democratie niet ten goede komt.

Na deze algemene randbemerking, die wel boven de context van deze begroting uitstijgt, beperk ik me in mijn betoog tot enkele oriënteringen die uit deze begroting naar voren komen.

Meer bepaald blijkt uit diverse onderdelen van deze begroting dat via het economisch beleid ook dikwijls belangrijke ecologische klemtonen kunnen worden gelegd. Deze begroting is een krimp-begroting, wat niet belet dat met beperkte budgettaire middelen toch vrij ambitieuze doelstellingen kunnen worden gerealiseerd. Dit veronderstelt een duidelijke keuze van de beleidsprioriteiten, en dat is in deze begroting gebeurd.

Volgens de toelichting van de Gemeenschapsminister was het bewust zijn bedoeling om door het beperkt houden van zijn begrotingsmiddelen, meer ruimte te laten voor kredietverhogingen in onder meer de sociale en ecologische sector, die door zijn collega's worden beheerd. Dit vergt moed. Ook de keuze waar en hoe — binnen de begroting — kon worden bespaard, getuigt van duidelijke beleidskeuzen. Er is geopteerd voor een heroriëntatie van de middelen voor de economische activiteitenprogramma's, door een grotere selectiviteit in het verlenen van steun. Met deze selectiviteit worden de sociale en ecologische doelstellingen duidelijker geaccentueerd, denken we maar aan de nieuwe criteria inzake milieu-investeringen, grondstoffenbesparingen, rationeel energieverbruik, enzovoort.

Lisabeth

Zoals gesteld in de commissiebespreking is het nog wat te vroeg om de invloed van de milieucriteria op de investeringen vast te stellen. Ik kijk met belangstelling uit naar de evaluatie die de Minister ons terzake heeft toegezegd, eens er kan geoordeeld worden over een voldoende aantal ingediende dossiers.

Mijnheer de Minister, graag wil ik hier even de link leggen met het milieubeleid en het bestuurlijk beleid zoals het recent door uw collega's is voorgesteld. Via de milieuvergunningen, de uitbouw van de noodzakelijke inspectiediensten en in het bijzonder via de nieuwe regelingen inzake milieueffingen, worden de ondernemingen aangezet tot een meer brongerichte aanpak van de vervuiling. Dit zal hen in belangrijke mate aanzetten of noodzaken tot belangrijke milieu-investeringen. In de nieuwe expansierichtlijnen is bepaald dat in feite alleen wordt rekening gehouden met de supplementaire milieu-inspanningen. Dit impliceert dat milieu-investeringen die gebeuren in functie van de door de overheid reeds opgelegde normen, in principe niet in aanmerking zouden komen voor een milieu-toeslag, tenzij ze tot nog betere resultaten leiden dan door de normen is opgelegd. Ik veronderstel dat het onderscheid hier niet altijd even gemakkelijk zal zijn. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan de industriële ondernemingen die nu nog lozen in oppervlaktewateren. Ingevolge internationale overeenkomsten dienen ze — tegen uiterlijk 1995 — grote investeringen te doen om de opgelegde sanering te bereiken. Via de nu voorziene bepalingen in het programmadecreet worden ze daartoe fasegevijs aangezet. Men zou zich derhalve de vraag kunnen stellen of het deel van de investeringen die ze bijvoorbeeld in 1992 doen om tegen 1995 geleidelijk de opgelegde sanering te bereiken, al dan niet beschouwd worden als een supplementaire milieu-inspanning.

Inzake de interpretatie van het milieu-criterium is het verheugend dat dit vrij ruim wordt gezien : niet alleen vermindering van de milieubelastende effecten van het bedrijf, maar ook grondstoffenbesparing, energiebe-

sparing, verhoging van de duurzaamheid, de kwaliteit en de veiligheid van de geproduceerde goederen maken er deel van uit. Men gaat hiermee dus in essentie inwerken op de globale milieu-problematiek. Belangrijk, vooral voor de werknemers, is ook dat rekening gehouden wordt met de verhoging van de brandveiligheid en de veiligheid van de arbeidsomstandigheden tijdens het productieproces. Terecht wordt voor die productieprocessen, waarin schadelijke stoffen zijn betrokken de basissteun slechts voorwaardelijk toegekend, in die zin dat deze schadelijke stoffen dienen geweerd tegen mei 1993.

Dat ook op andere beleidsdomeinen de milieu-invalshoek doorweegt blijkt ondermeer uit de middelen voor een milieuloket en een energieloket bij de GOM's die advies zullen verlenen inzake milieutechnologie en afvalstoffenverwerking ; de oprichting van een sectoriële commissie milieu en energietechnologieën in de SERV ; het belangrijke bedrag dat in het kader van de EFRO en de ESF-tussenkomsten wordt gevraagd voor de verbetering van het milieu in het kader van het RECHAR-project. Ook in het voorgesteld energiebeleid onderkennen wij duidelijk ecologische overwegingen. Door een rationeler gebruik van energie te stimuleren wordt onder meer gepoogd een aantal belangrijke ecologische risico's te milderen. Ik denk hierbij onder meer aan de verzuring, het broeikas-effect en de nucleaire risico's. Het verheugt mij dat de Minister deze ecologische dimensie van het REG-beleid vast zal leggen in een kaderdecreet voor het rationeel gebruik van energie.

Een ander domein waar milieu-overwegingen in het beleid van de Minister doorwegen is dit van de ontginning van de natuurlijke rijkdommen. Er is een duidelijke aanzet om een rationeel grondstoffenverbruik en de zorg om natuur en milieu te integreren in dit beleidsdomein. Het voorstel voor een afbouwscenario inzake grind is daar een uiting van.

Uit de toelichting wordt duidelijk dat ook inzake het technologiebeleid de

milieu-aspecten als een belangrijke prioriteit gelden. In dit verband is het verheugend dat men dit ook in een Europees kader tracht te benaderen. De toetreding tot het paraplu-project Euro-environ is daarbij een stap in de goede richting.

Een laatste element dat ik wil aanhalen om te onderstrepen dat er telkens milieuklemtone worden gelegd, zowel in het economisch, het energie als in het technologisch beleid, is de aflijning van de hoofdpdracht die wordt meegegeven aan het nieuw Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek. Deze opdracht bestaat erin zowel het industrieel basisonderzoek als het technologisch en aanverwant maatschappelijk onderzoek te concentreren op drie onderzoeksdomeinen : energie, leefmilieu en grondstoffen.

De hiervoor aangehaalde voorbeelden tonen aan dat er sinds een paar jaar een belangrijke ombuiging is aangebracht in het economisch beleid. Steeds meer is er een economisch-ecologische benadering ingebouwd en ik meen dat wij ons daar moeten over verheugen. De SP-fractie zal, alleen al om deze reden, de begroting van de Minister van Economie, Middenstand en Energie goedkeuren.

Mijnheer de Minister, als slot van mijn uiteenzetting zou ik nog een lans willen breken voor de geleidelijke uitbouw van een degelijk regionaal statistisch apparaat. Dit lijkt me fundamenteel voor het ernstig onderbouwen van een toekomstgericht beleid op diverse terreinen en inzonderheid op sociaal-economisch vlak. Wij weten alleen dat het op nationaal vlak triestig gesteld is met het Nationaal Instituut voor de Statistiek. De vraag wordt gesteld of we hier het heft niet in eigen handen moeten en kunnen nemen. In de toelichting stelt u zelf het probleem van het ontbreken — integenstelling tot Wallonië — van regionale energiestatistieken die een gedetailleerd beeld schetsen van de actuele energiesituatie in Vlaanderen.

Ik wil nog een ander voorbeeld aanhalen dat op diverse beleidsterreinen belangrijk kan zijn : het ontbreken

Lisabeth

van regionale statistieken inzake de actieve bevolking, meer bepaald de verdeling per exploitatiezetel. Dat is niet alleen interessant voor het onderbouwen van een sociaal-economisch beleid of van een tewerkstellingsbeleid. Ook voor de verdeling van het Gemeentefonds wordt aan het criterium actieve bevolking een vrij belangrijk gewicht toegekend. Daar we tot hier toe slechts kunnen beschikken over gegevens naar maatschappelijke zetel kunnen hieruit voor sommige gemeenten niet **onbelangrijke** vertekeningen voortvloeien. Ik wil hier aan de Minister van Tewerkstelling vragen te onderzoeken of daar binnen zijn departement niet kan aan gesleuteld worden. Ik weet dat dit wel een specifiek voorbeeld is, maar in het algemeen lijkt het me om tal van redenen wenselijk te komen tot een eigen regionaal statistisch apparaat in Vlaanderen. (**Applaus**)

De Voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer J. De Roo (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, bij de bespreking van de begroting Economie en Tewerkstelling, zal ik vooral aandacht besteden aan het deel Tewerkstelling. Mevrouw Kestelijn zal dieper ingaan op het deel Economie.

De behandeling van de begroting vindt plaats in een stilaan gewijzigde sociaal-economische context. Volgens de Vlaamse sectie van het Planbureau is het duidelijk dat de Vlaamse conjunctuur over haar hoogtepunt heen is. Het Planbureau wijst daarbij ook op de vertraging in de daling van de werkloosheid in Vlaanderen. Eind september lag het aantal uitkeringsgerechtigde werklozen 4,2 ten honderd lager dan het jaar voordien. In de twee voorgaande jaren verminderde de Vlaamse werkloosheid echter met 10,7 ten honderd van september 1987 tot september 1988 en met 10,8 ten honderd van september 1988 tot september 1989.

Begin november maakte de VDAB voor het eerst maandelijkse werkloosheidscijfers bekend. We willen

de Minister trouwens feliciteren met dit initiatief waardoor we nu in Vlaanderen over actuele cijfers beschikken. Uit die cijfers blijkt dat er eind november in Vlaanderen 149.906 uitkeringsgerechtigde volledig werklozen waren, waarvan 52.912 mannen en 96.994 vrouwen.

Uit de toelichting van de Gemeenschapsminister van Tewerkstelling bij de begroting 1991 blijkt dat er eind juni 1990 87.151 volledig werklozen waren die langer dan één jaar werkloos zijn. Het aandeel van de langdurige werkloosheid in de totale werkloosheid bedraagt ongeveer 62 ten honderd. Bij de mannen is dit 55,3 en bij de vrouwen 63,8 ten honderd. Het blijkt dat vooral vrouwen getroffen worden door langdurige werkloosheid ; zij vertegenwoordigen daarin ongeveer 70 ten honderd.

Niettegenstaande het feit dat er voor bepaalde sectoren een tekort aan geschoolde arbeidskrachten is, blijft het aantal langdurig werklozen hoog. Het feit dat er naast de aanzienlijke structurele werkloosheid een forse aangroei is van niet-ervulbare vacatures, wijst erop dat het aanbod van en de vraag naar arbeidsplaatsen steeds minder op elkaar zijn afgestemd. Er blijft dus een aanzienlijke structurele werkloosheid bestaan. Mensen blijven lange tijd uit het arbeidsproces uitgeschakeld en slagen er blijkbaar heel moeilijk in om zich daarin terug te integreren. Een zaak is zeker : deze mensen kunnen dit niet op eigen houtje. De overheid heeft hier een belangrijke taak. Onze fractie is echt begaan met het lot van de zwakkeren in de samenleving en de langdurig werklozen behoren daar ongetwijfeld toe.

Volgens onze fractie ligt de grote uitdaging voor het overheidsbeleid inzake de tewerkstelling voor de komende jaren dan ook in de eerste plaats in de herintegratie van de langdurig werklozen. De bestrijding van de langdurige werkloosheid is daarbij een domein waar samenwerking zich opdringt tussen de nationale overheid en de Gewesten en de Gemeenschappen. Volgens ons dient die herintegratie in de eerste plaats aangemoedigd te worden door de herop-

leiding van de langdurig werklozen. Een aangepaste vorming verhoogt in aanzienlijke mate de kansen van deze mensen op de arbeidsmarkt. De CVP-fractie heeft dan ook een voorstel van resolutie ingediend – dat zeer recent door deze Raad werd goedgekeurd – betreffende een samenwerkingsakkoord voor een actieplan ter bestrijding van de structurele werkloosheid. De grote krachtlijn daarvan is dat aan langdurig werklozen die een opleiding volgen een recht op arbeid wordt gewaarborgd.

Ondertussen zijn ook de resultaten bekend geworden van de Ronde Tafelconferentie van 10 december jongstleden. Er werd met name een samenwerkingsakkoord ondertekend. Wij vragen aan de Minister de resultaten van deze Ronde Tafelconferentie, wat het Vlaams Gewest betreft, bondig toe te lichten. Wij stellen voor ook in de Commissie daaraan een bespreking te wijden en er eventueel de voorliggende voorstellen van decreet aan te koppelen.

In de Vlaamse begroting wordt dit jaar 250 miljoen frank meer voorzien voor de beroepsopleiding via de VDAB. Wij zouden hierbij ook willen pleiten voor overleg tussen VDAB, bedrijfssectoren, vormingswerk en onderwijs over een efficiënte aanwendig van menselijke, materiële en financiële middelen. Dit overleg dient te steunen op een grondige besturing van de afstemming van het onderwijs- en opleidingsaanbod op de arbeidsmarkt.

Door de Minister werd de Weer-Werkactie opgezet met het oog op de bestrijding van de structurele werkloosheid. De actie werd midden 1989 opgestart in vier pilootgebieden. Begin dit jaar werd de actie uitgebreid tot 12 centra. Op 5 december jongstleden werd door de Vlaamse Regering beslist in het voorjaar van 1991 Weer-Werkcentra te openen in alle andere resterende STD's. Voor de veralgemening van deze actie wordt in de voorliggende begroting 1.078,2 miljoen frank voorzien. Dat is een belangrijk bedrag. Omtrent deze actie werden de voorbije maand twee colloquia georganiseerd, waaronder één door de Minister zelf.

De Roo

Naar aanleiding daarvan werden de positieve resultaten van de Weer-Werkactie medegedeeld : Eind oktober heeft de actie ongeveer 3.700 werklozen bereikt. 33 ten honderd van de Weer-Werkklanten zijn aan het werk, overwegend als ongeschoold arbeider en in mindere mate als uitvoerend bediende. 29 ten honderd volgde een opleiding bij de VDAB of bij één van de particuliere initiatieven die samenwerken met de Weer-Werkactie. Van de werklozen die de Weer-Werkteams bereiken zijn 72 ten honderd langer dan 2 jaar werkloos, 26 ten honderd langer dan 5 jaar en 10 ten honderd langer dan 10 jaar.

Niettegenstaande deze positieve resultaten, hebben wij een aantal vragen en bedenkingen. Een van de voornaamste problemen waarmee de Weer-Werkactie te kampen heeft, blijkt het tekort aan jobs te zijn voor minder geschoolde, langdurig werklozen. Er zou ook een tekort aan opleidingsmogelijkheden zijn voor deze risico-groep. De kwaliteit van de werking van de Weer-Werkteams mag niet geofferd worden aan het kwantitatief streefdoel. Met de veralgemening van de actie wil men immers jaarlijks 10.000 langdurig werklozen bereiken. Alhoewel men er inderdaad moet naar streven om zoveel mogelijk langdurig werklozen te bereiken, mag dit geen doel op zichzelf zijn.

De meeste aandacht moet uitgaan naar de meest zwakke groepen onder de langdurig werklozen. Daarbij zal aan de Weer-Werkteams de tijd moeten worden gegeven voor intensieve — en meer tijdrovende — recrutingswijzen en begeleidingsvormen van deze meest zwakke groepen. Aan de Weer-Werkteams moet voldoende autonomie worden gegeven. Ieder Weer-Werkteam moet over een SIMONA-terminal beschikken ; tot nu toe is dit nog niet het geval. Er is een zeker gebrek aan creativiteit waar te nemen bij het opstaren van Weer-Werk-GECO-projecten ; dit is te wijten aan structurele problemen bij de gemeenten en OCMW's.

Reeds maanden geleden heeft de Mi-

nister gezegd dat ook gemeenten projecten zouden kunnen indienen. Werd deze zaak reeds bij besluit geregeld ? Wij hebben hieromtrent nog geen informatie ontvangen.

Er is vooral nood aan een duidelijkheid inzake de criteria waarmee de Weer-Werk-GECO-projecten worden behandeld. Een trage beslissingsprocedure en aanhoudende onzekerheid over criteria leidt tot ontmoediging van de promotoren. Wij willen daarbij vooral wijzen op de onduidelijkheid inzake de normen voor kinderopvangprojecten, daar waar ongetwijfeld een enorme behoefte bestaat aan kinderopvang.

Er moet worden gestreefd naar een goede wisselwerking en samenwerking tussen de Weer-Werkactie en de opleidingsinitiatieven in de impulsgebieden. Voor de impulsgebieden zijn immers in totaal 300 miljoen frank ingeschreven voor opleidings- en tewerkstellingsinitiatieven.

Tenslotte willen wij hier ook verwijzen naar een aantal problemen waarmee de Weer-Werkteams in de dagelijkse praktijk voortdurend te maken hebben en die ongetwijfeld het kader van de Weer-Werkactie overstijgen. Er is vooreerst het probleem van de loonspanning : vele Weer-Werkklanten worden geconfronteerd met het feit dat het terug gaan werken een investering met zich brengt. Dit heeft dan weer te maken met het probleem van de kinderopvang, waar nog steeds te weinig betaalbare mogelijkheden voorhanden zijn. Bovendien is er het mobiliteitsprobleem dat vooral in de buitenstedelijke regio's een ernstige moeilijkheid vormt.

Inzake tewerkstellingsprogramma's moet worden gestreefd naar een verdere harmonisering. De Gemeenschapsminister heeft ter zake belangrijke inspanningen gedaan en wij willen hem dan ook aanmoedigen op deze weg voort te gaan. De mogelijkheid moet worden onderzocht om die middelen van de tewerkstellingsprogramma's die zich daartoe lenen, over te hevelen naar de desbetreffende beleidssectoren. Deze operatie kan alleen worden doorgevoerd als de trekkingsrechten, en in sommige

stelsels de vrijstelling van patronale RSZ-bijdrage, behouden kunnen blijven. Om deze mogelijkheid te onderzoeken zal overleg met de nationale regering nodig zijn.

De tewerkstellingsprogramma's moeten beter worden afgestemd op de langdurig werklozen.

Tot slot wil ik aan de Minister nog een bijkomende vraag stellen. Ik schets de historiek zeer kort. Begin oktober diende ik bij de Vlaamse Raad een schriftelijke vraag in teneinde inlichtingen te verkrijgen over de reeds toegestane GECO-projecten ; het was een heel gedetailleerde vraag. Deze vraag was niet ontvankelijk. Ik heb dezelfde vraag onmiddellijk aan de Minister zelf gesteld. Hij beantwoordt mijn vraag maar zegt dat het slechts om een gedeeltelijk antwoord gaat omdat het geven van gedetailleerde informatie onmogelijk is. Ik kreeg een aantal gegevens ter beschikking, maar het zijn louter statistische gegevens waarmee in feite niets kan worden aangevangen. Mijnheer de Minister, ik zeg in alle duidelijkheid dat een dergelijk antwoord mijn wantrouwen wekt. Inderdaad, een schriftelijke parlementaire vraag was niet ontvankelijk en wanneer ik mij rechtstreeks tot u wend, ontvang ik statistische gegevens waarom ik niet heb gevraagd. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Bril heeft het woord.

De heer L. Bril (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, vooreerst dank ik de Minister voor de uitgebreide informatie, die wij hebben gekregen. Ondeugend zou ik zeggen, mijnheer de Minister, dat het misschien een zoethoudertje is geweest, maar wij hebben ook veel nuttige informatie gekregen.

Laten we even het economisch beleid van de Executieve in het huidig economisch klimaat nagaan.

Wat het economisch klimaat betreft zijn de zomerse temperaturen, gelet op de huidige weersomstandigheden, voorbij. Door de stijgende inflatie, tot ongeveer 4 ten honderd, werd de hoogconjunctuur duidelijk een halt

Bril

toegeroepen, en de groei van het BNP vertraagt. Laten we hopen dat het slechts tijdelijke factoren zijn. Voor deze verschijnselen kunnen interne en externe verklaringen worden gegeven.

De negatieve externe factoren vinden wij terug in de rentelast, die ook in het buitenland tamelijk hoog ligt, evenals in de gevolgen van de crisis in de Golf. Positief voor onze economische conjunctuur zijn de ontwikkelingen in Oost-Europa. Wat onze bedrijven niet meer naar het Midden-Oosten kunnen exporteren, geraken zij in Oost-Europa kwijt. Daar werd dus duidelijk een evenwicht gevonden. De oplossing van de Golfcrisis, zonder oorlogsgeweld, zal dus gunstige perspectieven openen.

Intern worden wij geconfronteerd met de verhoging van de rentelast, die trouwens geen goede resultaten heeft opgeleverd. De rentelast steeg vandaag nog met 0,5 ten honderd, waardoor wij voor de kaskredieten op korte termijn een rentelast zullen kennen van 13,25 ten honderd, wat tevens investeringsvernietigend werkt. In vaktermen gezegd stemt deze situatie ons niet erg hoopvol. De gevolgen daarvan zullen een weerslag hebben op de concurrentiekracht van onze KMO's in het licht van januari 1993.

Geachte collega's, drie vierde van onze industriële produkten wordt uitgevoerd en daarom is onze concurrentiekracht zeer belangrijk. Ik geef toe dat de economische situatie nog steeds gunstig is, maar on the field ervaren wij thans dezelfde symptomen van de jaren zeventig, waarbij wij het gevoel hebben dat er iets in ongunstige richting beweegt, wat wij echter nog niet duidelijk kunnen definiëren. Ik herinner mij trouwens de debatten van de Jonge Economische Kamer in de jaren 1977-1978. Toen men ons kwam verwittigen dat het met de concurrentiekracht gedaan was, hoorden wij het zowel in Brussel als in Keulen donderen. Hetzelfde gevoel on the field maakt ons nu ook ongerust.

Ik feliciteer de verslaggever voor de

zeer correcte en objectieve weergave van de besprekingen. Op bladzijde 3 van het verslag staat duidelijk dat we over het hoogtepunt van onze conjunctuur heen zijn. Wij kunnen daar niet naast kijken. Ook als gevolg van de Golfcrisis leggen buitenlandse investeerders een grotere voorzichtigheid aan de dag.

Bovendien worden wij geconfronteerd met opmerkingen van de EG-Commissie op het vlak van onze loonindexeringsmechanismen, wat ons op een bepaald ogenblik parten zou kunnen spelen. Er is verder nog de impact van de gestegen olieprijzen en de verhoging van de accijnzen, welliswaar in drie fasen.

Mijnheer de Minister, ik geef toe dat het om een materie gaat die buiten uw bevoegdheid valt, maar u behoort toch tot een grote meerderheid waarop u een belangrijk impact heeft of zou moeten hebben om te ijveren, ten voordele van onze Vlaamse bedrijven.

Wij hebben dus dringend nood aan een voorzichtig beleid vertrekkende van de Vlaamse sterke exportsector en de meest dynamische economische sector, die van de kleine en middelgrote ondernemingen.

Laten wij stilaan bij het algemeen economisch overheidsbeleid rekening houden met deze context en met ons vermoeden — dat trouwens letterlijk in het verslag wordt verwoord — dat de bloeiperiode voorbij is.

Ik ga akkoord met de heroriëntering van de middelen naar de sociale behoeften. De verslaggever heeft er daarnet op gewezen dat het hardnekkig euvel van de langdurige werkloosheid, de ecologische en zuiver economische — zoals export, research en development — problemen bij voorrang moeten worden opgelost. Maar dit zou als gevolg hebben dat er een reële daling van de begroting economie van ongeveer 5 miljard frank ten opzichte van 1990 wordt genoteerd.

Maar — ik heb de cijfers bij mij — wij moeten ook de beleidskredieten onder ogen houden, namelijk de niet-gesplitste kredieten en de vastleg-

gingskredieten. Daarvoor wordt voor 1991 een ruimer bedrag van ongeveer 1 miljard frank vrijgemaakt. Er dringt zich derhalve een nuancering op, want voor het bedrijfsleven zijn het tenslotte toch de beleidskredieten die de eerste aandacht verdienen.

Gelet op het aantal overlegstructuren in het kader van een economisch beleid stel ik mij eveneens de vraag of ter zake niet wordt overdreven. Dezelfde situatie hebben wij in de jaren zeventig ervaren. Natuurlijk moet er overleg zijn. Maar wanneer wij de vele goede nota's, documenten, adviezen en besprekingen in commissies en in sectoriële comités bij elke overheidsbeslissing zien, dan kan de vraag worden gesteld of er bij een crisis geen tijd verloren gaat. Blijkbaar gaat het ook telkens om dezelfde leden die advies geven. Is het wel mogelijk dat deze omni-competent zijn voor de verschillende materies die moeten worden behandeld? In hoeverre wordt het beleid dan wel bepaald door de diverse drukkingsgroepen eerder dan door de politici? De politieke wereld moet zijn verantwoordelijkheid nemen. Informatie door adviesorganen is goed, maar wij kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat het van het goede te veel is.

Mijnheer de Minister, ik kom nu tot het punt economische expansiesteun. De PW-stelling is zeer duidelijk: wij zijn voor de afbouw van een lokettenpolitiek. Nochtans moet er de nodige aandacht zijn voor de kleine en middelgrote ondernemingen. In de jaren zeventig is immers duidelijk gebleken dat zij de speerpunt van onze economie vormen en borg staan voor de tewerkstelling. Inderdaad, de kleine- en middelgrote, vaak familiale, bedrijven hebben in de jaren zeventig het best aan de crisis weerstand geboden en gezorgd dat de tewerkstelling zoveel mogelijk behouden bleef terwijl multinationals fors hebben afgebouwd, vaak zelfs hele divisies eenvoudig afgeschafte — dat is begrijpelijk — naar het moederland zijn teruggekeerd.

Wij vinden het jammer dat de machtigen inzake economische expansiesteun voor de grote bedrijven ongeveer 7,2 miljard frank bedraagt te-

Bril

genover 1,5 miljard frank voor de KMO's. Wij zijn wat ongelukkig met die distorsie.

U hebt verder de subsidies voor de beginnende ondernemers tot 800.000 frank opgetrokken, wat ik bijtreed aangezien mijns inziens niemand zonder een dergelijk startbedrag succesvol kan zijn want hij wordt geconfronteerd met een onmogelijke rentelast.

Bovendien hebt u het **minimumbedrag** van subsidieerbare investeringen op 3 miljoen frank vastgelegd. Maar er zijn toch al gevestigde bedrijven, KMO's, die op een zeker moment toch jaarlijks 3 miljoen investeren. Ik denk bijvoorbeeld aan een computer. Een zeer goede computer, hard- en software inbegrepen, kan men zich heden ten dage aanschaffen voor ongeveer 2 à 2,5 miljoen frank. Ik kan mij dus voorstellen dat er KMO-bedrijven zijn die dit bedrag als plafond hebben. Ook andere machines, bijvoorbeeld een pers, kan men reeds aankopen voor bedragen die tussen 1 en 2 miljoen frank liggen. Dat zijn dus bedrijven die uit de boot vallen, ofwel moeten zij hun investeringen van twee jaar oppotten en samenvoegen. In het kader van de vraag zijn ze soms echter verplicht om vrij snel in te spelen. Ik vind het dan toch spijtig dat die mensen op die manier uit de boot zouden vallen. Ik heb duidelijk het gevoel, zoals ik het vroeger al had, dat de voordelen naar de grote bedrijven gaan. Wij kennen de term subsidiologen die in dienst staan van de grote bedrijven en alles afschuimen. Lopen wij voor de kleine bedrijven niet het gevaar dat op een zeker ogenblik in de plaats van met twee, met drie maten en drie gewichten wordt gemeten ?

Mijnheer de Minister, ons pleidooi voor de kleine en middelgrote ondernemingen wordt geschraagd door concrete cijfers die u ongetwijfeld ook kent. Van januari tot september 1990 stonden de grote bedrijven in voor 9.685 nieuwe arbeidsplaatsen. Dit komt neer op een investering van 8,7 miljoen per arbeidsplaats. Bij de KMO's lag het cijfer voor diezelfde periode op 14.381. Dit komt neer op

4,3 miljoen per arbeidsplaats. Dat is de helft. Uit deze cijfers blijkt dus duidelijk het belang van de KMO's. Ik vraag u dan ook of er in uw heroriëntering die ik kan bijtreden geen plaats is voor iets extra's voor de kleine en middelgrote ondernemingen. De cijfers bewijzen duidelijk dat ze het verdienen. De tewerkstelling in het sociale Vlaanderen heeft dus alle belang bij een heroriëntering, naar een grotere oriëntatie ten overstaan van de KMO's.

Een laatste, maar daarom niet minder belangrijke bedenking, vooral na de bittere ervaring met de bodemloze putten van de steenkoolmijnen, betreft de steun aan de scheepswerven. Ik kan mij voorstellen wat uw betrachtingen en motieven zijn. Wanneer wij echter kijken naar de prijzen van de werven in het Verre Oosten, wanneer we zien hoe een land als Zweden, dat op een bepaald ogenblik de tweede grootste scheepsbouwer was in de wereld, de laatste werf al een paar jaar geleden heeft gesloten, dan kunnen wij ons afvragen waarom er nog die forse overheidssteun moet zijn via het fonds dat, indien ik mij niet vergis, self-supporting is. In 1991 wordt daarvoor een bedrag van 3 miljard vrijgemaakt. Voor de periode 1989-1991 is dat zelfs niet minder dan 15,8 miljard. Wat nu de bedrijfs-economische benadering betreft ben ik er zeker van dat die overheidsmiddelen beter, effectiever aan andere projecten met meer toekomst kunnen worden besteed.

Mevrouw M. De Meyer : Wilt u de scheepsbouwsector opdoeken ?

De heer L. Brill : Mevrouw, er is een economische welmatigheid die ik zelf niet heb uitgevonden. Ik ben God de Vader niet. Ik kan enkel vaststellen. Het is duidelijk dat op een gegeven moment bepaalde sectoren, spijtig genoeg, voorbijgestreefd zijn. Bij het aanraken van dit delicate onderwerp heb ik verwezen naar die bodemloze putten van de steenkoolmijnen. Finiaal hebben we daar toch ook aan reconversie moeten doen. Hier pleit ik voor reconversie op middellange termijn. U zult mij niet horen zeggen dat die mensen niet op straat zullen terechtkomen. Ik zou echter liever

hebben dat die 15 miljard op middellange termijn niet verloren gaat. Ik meen dat het voorbeeld van de steenkoolmijnen een duidelijk en objectief voorbeeld is.

Mijnheer de Minister, op economisch gebied gaat alles blijkbaar nog goed, maar wij moeten vermijden ongemerkt in de pijnlijke situatie van de jaren zeventig te belanden. Dit zou immers de betrekking van heel wat personen op de helling zetten.

De Voorzitter : De heer Vangansbeke heeft het woord.

De heer P. Vangansbeke (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zal mij beperken tot het hoofdstuk tewerkstelling. Minister De Batselier mag uiteraard meeluisteren, al valt deze materie niet meteen onder zijn bevoegdheid.

Ik heb de bespreking in de Commissie niet kunnen bijwonen, omdat een andere Commissie op hetzelfde ogenblik plaatsvond, wat hier wel vaker gebeurt. Ik wens mij daarvoor te verontschuldigen. Ik heb echter zorgvuldig het verslag van collega Egelmeers gelezen. Het was voortreffelijk en ik was er positief door verrast. Als het goed is mag het ook eens gezegd worden. De uitgangspunten zijn goed, evenals het beleid dat er op stoelt.

Ik zal in deze uiteenzetting enkel een viertal kanttekeningen maken.

Een eerste gaat over de structureel werklozen. Volgens de Minister zouden 90.000 personen structureel werkloos zijn. Dat is een hoog cijfer. Mijnheer de Minister, u besteedt 1.078 miljard frank aan de Weerwerkactie. Volgens u moet dit bedrag worden gerelativeerd. Ik ben daartoe bereid, maar het blijft veel geld. U zegt dat u tegen begin 1991 ongeveer 10.000 klanten per jaar zult hebben, op vrijwillige basis. Daarover zou u opgetogen zijn. Ik wil die opgetogenheid even temperen. Inderdaad, 35 ten honderd van die personen hebben werk, maar voor hoe lang ? Is er ook voorzien in een verdere opvolging van de dossiers ? 23 ten honderd ervan volgen nog een beroepsopleiding. Hoeveel zullen hun hoop op tewerkstelling verwezenlijkt zien ? Misschien 8 ten hon-

Vangansbeke

derd ? Wat gebeurt er met de overige langdurig werklozen en met degenen die niet op vrijwillige basis komen ?

Mijnheer de Minister, uw nationale collega sprak over vormingsplicht . Al kon u hem daarin niet volgen, toch waardeer ik dat u met hem een compromis kon bereiken.

Als men zijn ogen niet moedwillig sluit, moet men toegeven dat in die 90.000 personen een beduidend aantal niet arbeidswilligen zit. Dat is de harde waarheid. Men zou deze kunnen opsporen en hen niet langer werkloosheidssteun geven, maar wel een soort levensonderhoudsgeld. Dit zou buiten het budget van tewerkstelling kunnen vallen.

De heer D. Van Mechelen : De vakbonden zijn daar tegen.

De heer P. Vangansbeke : Ik behoor niet tot de vakbonden.

De heer A. Denys : Mijnheer Vangansbeke, het verbaast mij dat u in uw uitgangspunt slechts rekening houdt met de tewerkstelling en niet met de economische situatie.

De heer P. Vangansbeke : De heer Candries zal dat aspect behandelen.

De heer A. Denys : Een bekend socialist, met name de heer Tromp, zei dat wanneer men een beleid enkel toespitst op tewerkstelling en niet op de economie, men noch op het ene noch op het andere vlak goede resultaten behaalt.

De heer P. Vangansbeke : Mijnheer Denys, zoals ik reeds zei zal de heer Candries het aspect economie, waarvoor u blijkbaar meer interesse vertoont, toelichten.

Een tweede kanttkening gaat over de vormingsinitiatieven van de VDAB. Een groot gedeelte van deze initiatieven is terecht gericht op de structureel werklozen en op mensen die door bijscholing een aangepast diploma willen verwerven. De vraag rijst echter of het de taak is van de VDAB om cursussen in te richten waarop ondernemingen zeer graag ingaan om, tegen een zacht prijsje de

eigen werknemers te laten bijscholen. Het is het volste recht van de Minister te oordelen dat hier voor de VDAB een taak is weggelegd. Is in dit geval de prijs die daarvoor wordt gevraagd echter wel hoog genoeg ?

Een derde kanttkening gaat over de migranten. Ik heb persoonlijk ervaren dat enige ongerustheid over de immigratie uit Oost-Europa niet ongegrond is. Als Kortrijkenaar ben ik evenmin gerust in de immigratie uit Frankrijk in onze streek.

De textielcentrale van het ABVV-Kortrijk klaagt in Le Soir dat het patronaat van het Kortrijkse liever Franse werknemers aanwerft dan Waalse. Waalse werknemers zouden meer op hun rechten staan en eisen dat de werkgever voor vervoer moet zorgen. Is dit gezonde mobiliteit ? Deze kwestie zou misschien eens ter sprake kunnen komen in het kader van, wat de Minister noemt, een gestructureerde gegevensuitwisseling tussen de Gewesten.

Wat de immigratie uit Oost-Europa betreft, vraagt de Minister dat voor contingentaanvragen via de ondernemingsraad, de syndikale afvaardiging of het paritair comité, steeds het advies van de werknemersorganisatie zou worden ingewonnen. Waarover moet hier echter advies worden verleend ? Begeven de vakbonden zich hier niet op een terrein waar zij niet erg thuishoren ? Mijns inziens kunnen zij optreden in het kader van het gestructureerd overleg tussen de Gewesten om werknemers uit een aangrenzend Gewest aan te trekken, veeleer dan buitenlanders.

Een vierde kanttkening gaat over uitzendarbeid. De Minister beschouwt T-interim, het uitzendbureau van de VDAB, als een marktregulator. Voor mij is dit een vromewens en zal dit wellicht zo blijven. Een officiële dienst kan nooit zo soepel optreden als een privé-dienst, zeker niet in deze materie. Alle energie die hierin wordt gestoken, is volgens mij verloren. Het regelen van de erkenningsvoorwaarden voor uitzendkantoren is volgens mij belangrijker en bovendien noodzakelijk. Daardoor wordt de markt gesaneerd en blijven er enkel bona fide kantoren

over. Energie die daaraan wordt besteed, is duidelijk waardevol.

Het beleid van de Minister is voortreffelijk zoals ik al zei. De kanttkeningen die ik heb gemaakt, hebben dan ook maar betrekking op enkele punten waar ik het beleid ofwel te vakbondsgezind, ofwel te staatsgezind vind.

Mijn partij wenst een centrumpositie in te nemen, niet te vakbondsgezind, niet te patronaal. Als personeelsdirecteur van een Vlaamse multinational heb ik ook altijd die stelling ingenomen. Zo wou ik het hier ook uitdrukken.

De Voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer J. Laverge (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, ik was van plan eerst te spreken over de buitenlandse handel, maar aangezien wij begin januari het decreet tot oprichting van een Vlaamse Dienst voor Buitenlandse Handel ter bespreking voorgelegd krijgen, zie ik van dat idee af. Ik spreek daar dan nog wel over na de nieuwjaarsborrel.

Vandaag wil ik het hebben over het tewerkstellingsbeleid van de Vlaamse Executieve. Vlaanderen wordt geconfronteerd enerzijds met het probleem van de langdurige werkloosheid en het hardnekkig karakter ervan en anderzijds met verhoogde spanningen op de arbeidsmarkt en de opvulling ervan. Ieder heeft daar zijn visie over, dus ook wij. Zo vragen wij ons af of de miljarden gespendeerd aan het werkloosheidsprobleem wel verantwoord zijn. Zijn de initiatieven van de Vlaamse Executieve wel gericht op efficiëntie en resultaat ?

Ook mijn fractie is bekommerd om de werkloosheid en wij gaan akkoord met sommige initiatieven van de Executieve ter bestrijding ervan. Volgens ons is er wel een te grote spreiding van de middelen en van de acties. Er is een onvoldoende coördinatie van alle inspanningen in het Vlaamse land. Te veel instanties houden zich bezig met opleiding, versnipperd over tal van diensten en departementen. Dat kost miljarden, zonder dat we zeker zijn dat ze juist worden gespendeerd.

Laverge

Het zou interessant kunnen zijn over de partij- en regeringsgrenzen heen een studie te laten maken over de gelden die circuleren in de sectoren van opleiding en para-opleiding, dus niet alleen de opleiding van de werkzoekenden, maar ook de opleiding van de middenstandsorganisaties, de naschoolse opleiding in schoolstructuurverband en op universitair niveau. Ter zake worden vele initiatieven genomen.

Sta mij toe u een actueel voorbeeld te geven van de dispersie, de krachten en middelen rond de vraagtekens van dit Tewerkstellingsfonds en de vele middelen die er naartoe worden gekanaliseerd door de werkgeversorganisaties. U hebt waarschijnlijk ook gelezen dat een nieuw akkoord werd bereikt, dat de bijdrage voor opleiding is gestegen van 0,18 ten honderd naar 0,25 ten honderd. Bij deze gelegenheid werd de kritische vraag gesteld naar wat er met die 0,18 ten honderd gebeurt. Op jaarbasis is dat bedrag goed voor 2 miljard frank. Er zou dus reeds 4 miljard frank voorhanden zijn. Van die 4 miljard frank zou 1,4 miljard frank gaan naar de sectoren en 600 miljoen frank naar het Tewerkstellingsfonds. Het Tewerkstellingsfonds heeft dus nu ruim 2 miljard frank beschikbaar. Wat is er met die gelden gebeurd ?

Mevrouw M. De Meyer : Dit valt onder de bevoegdheid van de nationale Minister Van den Brande.

De heer J. Laverge : Hij heeft een bepaalde zeggenschap, maar de opleiding behoort tot de bevoegdheid van de Gewesten. Het fonds valt onder de nationale bevoegdheid, maar de opleiding onder de regionale. Ik kan dus begrijpen dat de Minister vandaag 1,2 miljard frank in kas heeft, maar niet weet wat ermee gedaan. Hij kan de gelden niet gebruiken omdat hij via de Vlaamse Regering moet passeren. Collega Van Mechelen heeft mij de tip gegeven bij dit bedrag de interesten te voegen. Het resultaat van dit alles zijn vele middelen die niet worden gebruikt voor effectieve operaties.

De toestand wordt nog erger. Met

een percentage van 0,25 ten honderd komt men op jaarbasis van 3 miljard frank waarvan ongeveer 2 miljard frank naar de sectoren gaat en 1 miljard frank naar het Tewerkstellingsfonds. Als er niets gebeurt is er binnen twee jaar bijna 5 miljard frank in het Tewerkstellingsfonds. Toch werd nog geen enkel initiatief genomen om bepaalde programma's te ondersteunen. Men doet zoals zo vaak gebeurt. Men maakt veel studies, er wordt veel geld uitgetrokken om de problemen te bestuderen, maar zeer weinig geld om de problemen op te lossen. Dit was toch een duidelijk voorbeeld van deze problematiek. U beschikt over een rijkgevlude kas, maar u kan met de nationale Minister geen akkoord bereiken om dat geld voor bepaalde operaties te gebruiken.

Mijnheer de Minister, uw oplossing voor het probleem van de werkloosheid is de Weer-Werkactie en de tewerkstellingsprogramma's. De Weer-Werkactie bevat uiteraard positieve punten. Het zou oneerlijk zijn dat niet te onderstrepen. Maar, in haar totaliteit is ze niet positief uitgewerkt. Mijnheer de Minister, u werkt op basis van vrijwilligheid. Dat is een veel te losse bodem voor uw structuur. Ik nodig u uit over deze vrijwilligheid even na te denken. Ik kom op dat probleem straks nog even terug. De overheid mag dan al inspanningen doen, ook degenen die ervan genieten moeten hun verantwoordelijkheid op zich nemen.

Mijnheer de Minister, ik wil hier niet in herhaling vallen maar enkel onder uw aandacht brengen dat onze bezorgdheid over de responsabilisering van de werkzoekenden en de effectiviteit van uw acties gedeeld wordt door de inspectie van Financiën. Wij hebben daaromtrent in de Commissie niet de gelegenheid gehad vragen te stellen omdat het document nog niet ter beschikking was. In tegenstelling met uw betoog over de volgens u zinvolle Weer-Werkactie is de inspectie van Financiën in haar advies toch wat minder enthousiast. Zij merkt op dat een op vier personen resoluut afhaakt in de loop van het opleidingsproces en dat voor ongeveer 37 ten honderd van de betrokkenen er nog geen enkel vooruitzicht is op oplei-

ding of werk. De inspectie berekende dat de Weer-Werkactie tot nu toe amper 3,7 ten honderd van het totaal aantal langdurig werklozen heeft bereikt. Daaruit blijkt dat er nog heel wat werk is voor uw teams, ook voor uw controleteams van de RVA.

In een mededeling deze morgen werd gezegd dat u met uw nationale collega tot een akkoord bent gekomen om de werkwillegheid of de bereidheid tot opleiding van een bepaalde harde kern van langdurig werklozen, te controleren.

Ook uw programma's voor werkverschaffing doen vragen rijzen. Velen zijn een soort van bezigheidstherapie. De bedoeling is niet slecht in zoverre die programma's een tijdelijk karakter hebben en bij een betere economische conjunctuur snel verdwijnen.

Wij stellen vast dat dit tijdens de periode van hoogconjunctuur veel te weinig is gebeurd. Het risico van deze tewerkstellingsprogramma's is dat men bepaalde mensen voorspiegelt dat zij eventueel in het gewone arbeidskader kunnen worden opgenomen, wat echter in vele gevallen niet gewaarborgd kan worden. Wij menen dan ook dat de tewerkstellingsprogramma's moeten worden gekoppeld aan een actie om een zeer snelle overgang naar gewone tewerkstelling mogelijk te maken. Dat gebeurt nu veel te weinig. Mijnheer de Minister, welke initiatieven zal u nemen om opleidingsprogramma's te koppelen aan effectieve tewerkstelling ? Ik heb de indruk dat u de problemen aanpakt, probeert een remedie uit te dokteren, maar uiteindelijk niet echt rekening houdt met de resultaten van deze remedie. U doet eigenlijk een beetje aan struisvogelpolitiek en hoopt dat de problemen zich misschien spontaan zullen oplossen. Dat is een gevaarlijke benadering. U hebt goede intenties en het zou jammer zijn indien uw beleidsvisie het grote tekort zou vertonen te weinig rekening te houden met de resultaten.

Met deze beschouwingen rond ik mijn uiteenzetting af. Ik hoop dat u en wij allen aan de bevolking de boodschap kunnen meegeven dat het niet langer om weerwerk gaat, maar

Laverge

wel degelijk om weer werk. (**Applaus bij de PVV**)

De Voorzitter : Mevrouw Kestelijn-Sierens heeft het woord.

Mevrouw M.-P. Kestelijn-Sierens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik dank de Gemeenschapsminister voor het uitvoerige en uitstekende documentatiemateriaal dat wij tijdens de commissievergaderingen hebben gekregen en dat ter beschikking is gesteld van alle leden. Dit materiaal heeft de discussie in de Commissie vergemakkelijkt, zodat wij over alle thema's uit de nota van gedachten konden wisselen.

Uit deze documentatie zijn twee belangrijke vaststellingen af te leiden. Ten eerste is de periode van hoogconjunctuur voorbij, ook voor de Vlaamse economie. Ten tweede, alhoewel de werkloosheid nog steeds afneemt, blijft er een belangrijke kern van langdurig werklozen bestaan.

De economische situatie is dus gewijzigd en tegen deze achtergrond moet de begroting 1991 van Economie, Energie en Tewerkstelling worden besproken. Het beleid inzake Economie en Tewerkstelling moet op een gepaste wijze op de veranderende economische toestand inspelen. Collega De Roo is namens onze fractie reeds nader ingegaan op het tewerkstellingsbeleid. Ik beperk mij dan ook tot een paar punten in verband met het economisch beleid.

Het economisch beleid moet, zoals gezegd, gezien worden tegen de achtergrond van de gewijzigde situatie, onder meer ingevolge de Golfcrisis. De forse stijging van de olieprijs sinds begin augustus vereist dat alle economische prognoses opnieuw worden aangepast. Volgens deze aangepaste prognoses zal de Golfcrisis vooral weerspiegeld worden in de inflatie en de handelscijfers.

Wat de bestedingen betreft, zullen vooral de investeringen en de woningbouw minder gunstig evolueren. Er dient hier meteen aan toegevoegd

te worden dat volgens recente studies de werkloosheid in 1991 niet meer zal dalen. Het is juist in deze ongunstige economische omstandigheden dat de nieuwe richtlijnen inzake de economische expansiesteun volop in werking treden.

Wij willen allereerst opmerken dat de bedrijfsinvesteringen de jongste jaren de belangrijkste motor van de economische groei zijn geweest. In de begroting die nu wordt besproken is er een groot verschil tussen het bedrag van de vastleggingskredieten en de ordonnanceringskredieten inzake de expansiesteun voor KMO. Volgens de Memorie van Toelichting is deze daling het gevolg van de nieuwe expansierichtlijnen. Ingevolge deze nieuwe richtlijnen werden de minimum investeringsbedragen opgetrokken, de basisbetoelagingspercentages verlaagd en werd meer selectiviteit ingebouwd aan de hand van bepaalde criteria, vooral milieu en werkgelegenheid. Wij betreuren enigszins de bruuske verhoging van het minimum investeringsbedrag en de uitsluiting van steun bij overname van een KMO.

Daarbij zouden wij ook meteen willen stellen dat — alhoewel wij het belang van criteria zoals milieu en tewerkstelling volledig erkennen — er onvoldoende aandacht wordt geschonken aan de noodzaak voor onze bedrijven om te investeren in technologie, teneinde concurrentieel te kunnen blijven. Met het oog op het een-gemaakt Europa is dit trouwens een absolute noodzaak geworden ! Wil de Vlaamse economie concurrentieel blijven dan is het belangrijker te investeren in nieuwe technologie die eventueel arbeidsbesparend is, dan in traditionele productieprocessen die eventueel meer tewerkstelling creëren.

Bovendien betreuren wij de te grote gelijkvormigheid tussen de expansierichtlijnen voor ondernemingen en deze voor KMO's. Deze laatste vertonen nochtans specifieke kenmerken en daar zou in de expansierichtlijnen meer rekening mee moeten worden gehouden.

Mijnheer de Minister, er zijn evenwel ook een aantal positieve punten die

ik hier wens aan te halen. Het verheugt ons dat er inzake de achterstand van de behandeling van de KMO-expansiedossiers een merkelijke verbetering is opgetreden : deze achterstand zou nu nog slechts drie maanden bedragen.

Wij zijn ook tevreden over de verhoging van de kredieten voor middenstandsopleiding. Vorige week hebben wij het decreet inzake middenstandsopleiding in de Commissie goedgekeurd.

Wij kijken tenslotte met veel belangstelling uit naar de beleidsnota inzake KMO's, die de Minister heeft aangekondigd. Wij hopen dat die nota tijdens een van de eerstvolgende vergaderingen wordt toegelicht.

Naast de bedrijfsinvesteringen, vormt de buitenlandse handel een belangrijke factor van onze economische groei.

Uitvoeren is in de eertste plaats de taak van de ondernemingen, maar de overheid heeft daarbij een belangrijke ondersteunende rol te spelen. Vlaanderen neemt meer dan 70 ten honderd van de Belgische export voor zijn rekening. Het Vlaams economisch beleid dient dan ook de grootste aandacht te besteden aan deze export-ondersteunende rol.

In de begroting 1991 worden 336,2 miljoen frank niet-gesplitste kredieten uitgetrokken voor de buitenlandse handel en export-bevordering. Daarnaast zijn er nog 80 miljoen vastleggingskredieten en 60 miljoen ordonnanceringskredieten. Men kan in feite spreken van een verdubbeling van de financiële middelen voor exportbevordering. Enkele maanden geleden hebben wij reeds uitgebreid de beleidsnota van de Minister inzake het exportbeleid besproken. Op 1 januari 1991 zou de Vlaamse Dienst voor Buitenlandse Handel operationeel moeten worden.

Wij hopen dat de nieuwe structuren nu zo snel mogelijk effectief van start zullen gaan. Er dient naar gestreefd te worden om zo weinig mogelijk tijd te verliezen met de operationalisering. Het is ook zeer belangrijk dat men inzake exportbeleid tot een bundeling van alle krachten komt. Wij denken hierbij in het bijzonder aan

Kestelijn-Sierens

de ervaring van de GOM's inzake de begeleiding bij export.

We willen ook graag het belang van FIOC beklemtonen. Investerings aantrekken is wel degelijk iets anders dan exporteren. Wij zijn van mening dat de Vlaamse investeringsprospectoren in het buitenland goed werk leveren. Zij vormen een belangrijk element van het Vlaams buitenlands economisch beleid. Wij zijn dan ook verheugd dat sinds vorige week de vacante plaats in San Francisco werd opgevuld. Een nauwe samenwerking tussen FIOC en de GOM's moet worden verzekerd. Wij hopen dat FIOC, die zal geïntegreerd worden in de Vlaamse administratie, over voldoende flexibiliteit zal beschikken om concurrentieel op te treden.

Wij mogen niet vergeten dat wij zeer concurrentieel zijn met Nederland, dat over een uiterst dynamische ploeg beschikt. Het is meer dan eens gebleken dat zij ons voor zijn om interessante projecten af te snoepen.

In de begroting 1991 is ongeveer 25 miljard frank voorzien voor wetenschapsbeleid. In tegenstelling met wat dikwijls beweerd wordt, zijn er in de Vlaamse Executieve in feite maar twee Ministers die inzake wetenschappelijk onderzoek substantiële middelen beheren. De Gemeenschapsminister van Onderwijs beheert ongeveer 20 miljard frank voor het basisonderzoek en het wetenschappelijk onderzoek in de universiteiten. De Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie beheert ongeveer 5 miljard frank voor economisch gericht, toegepast wetenschappelijk onderzoek. Investeren in wetenschappelijk onderzoek is investeren in de toekomst van Vlaanderen. Vandaar onze vraag niet alleen naar voldoende financiële middelen voor het wetenschaps- en technologiebeleid maar vooral naar een optimale aanwending van de beschikbare middelen.

Wij hebben enkele dagen geleden in de Commissie voor Economie twee belangrijke ontwerpen goedgekeurd : ten eerste, het ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaam-

se Instelling voor Technologisch Onderzoek, VITO. Daardoor wordt de noodzakelijke decretale basis gegeven voor de verdere uitbouw van de geregionaliseerde taken van het SCK, met name de diversificatie-activiteiten van het SCK. VITO moet een performant Vlaams onderzoekscentrum worden met als hoofdplicht het industrieel basisonderzoek op het vlak van energie, leefmilieu en grondstoffen. Ten tweede, het ontwerp van decreet betreffende de oprichting van het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk k-Technologisch Onderzoek in de Industrie. Het IWT heeft tot doel in het Vlaams Gewest en binnen de grenzen van de bevoegdheden van het Gewest het industrieel-wetenschappelijk-technologisch onderzoek in industrie te bevorderen en aan te moedigen. Het heeft een wetenschappelijk-technologische opdracht en een dienstverlenende opdracht.

Er wordt aan Vlaamse zijde hiermede een structuur opgezet die op permanente wijze het wetenschappelijk-industrieel onderzoek zal stimuleren. Maar wat nog belangrijker is : er komt ter zake ongetwijfeld een coördinatie, een globale benadering tot stand en hierdoor ook meer duidelijkheid voor het bedrijfsleven.

In zijn advies bij het ontwerp van decreet inzake het VITO wees de SERV op de noodzaak van een globaal strategisch-wetenschappelijk beleidsplan voor Vlaanderen, met bijzondere aandacht voor de complementariteit tussen het geheel van de Vlaamse onderzoeksinstellingen en -initiatieven. Er werd in 1989 een actieprogramma biotechnologie gelanceerd. Welke zijn de resultaten ? Nog in 1990 zou een actieprogramma nieuwe materialen worden voorgelegd aan de Vlaamse Executieve. Is dit reeds gebeurd ? Door Gemeenschapsminister Kelchtermans werd in oktober een impulsprogramma milieutechnologie gelanceerd. Hoe gebeurt de coördinatie tussen deze verschillende initiatieven ?

De Minister heeft inzake het technologisch beleid een beleidsnota aange-

kondigd. We kijken daar vol verwachting naar uit. Wij hopen dat dit zal gericht zijn op de ondersteuning van de KMO's. De KMO's hebben immers structurele nadelen bij de ontwikkeling en toepassing van nieuwe wetenschappelijke kennis. Meestal zijn zij inzake personeel en ook op financieel vlak niet in staat om zelf onderzoek te verrichten of te financieren.

Buitenlandse contacten en samenwerking zijn heel belangrijk, ook op het gebied van wetenschap en technologie. De variatie binnen de researchdomeinen en de mogelijkheden van technologische vernieuwing zijn zo groot geworden, dat het voor ieder land/regio afzonderlijk, onmogelijk geworden is om ze allemaal te exploreren en te exploiteren. Door de Voorzitter van de Vlaamse Regering wordt terecht gestreefd naar samenwerking tussen Vlaanderen en andere regio's, Länder, autonome provincies, enzovoort. Er werden al een hele reeks samenwerkingsakkoorden en ententes afgesloten. Wij hopen dat er nog heel wat zullen bijkomen. Terecht wordt in de akkoorden ook aandacht besteed aan de technologische samenwerking. Wij zouden hier in het bijzonder willen verwijzen naar het samenwerkingsakkoord dat vorige maand afgesloten werd tussen Vlaanderen en de Canadese provincie Alberta inzake wetenschappelijke en technologische samenwerking. Beide partijen willen concrete gemeenschappelijke onderzoeksprojecten uitwerken.

Canada besteedt dit jaar 1,4 ten honderd van zijn BNP aan de R & D. Dat is een half procent meer dan het Europees gemiddelde en meer dan het dubbele van ons land. Van alle Canadese provincies investeerde Alberta in de voorbije jaren het meeste in R & D. Alberta is één van de voortrekkers bij uitstek van de evolutie die zich inzake industriële vernieuwing op federaal niveau voordoet. Internationaal partnership wordt beschouwd als een voorwaarde tot succes. Wij zijn ervan overtuigd dat dit samenwerkingsakkoord met Alberta een stap in de goede richting is.

Verder wensen wij dat verdergegaan

Kestelijn-Sierens

wordt met het succesvolle initiatief FTI. De vijfde editie van FTI zal opnieuw een succes worden : drie vierden van de beschikbare ruimte is reeds ingenomen. Het hoofddoel van deze Vlaamse technologiebeurs blijft de bedrijven confronteren met de nieuwe technologieën om tot een snelle integratie ervan in ondernemingen te komen. Samen met de DIRV-actie werd hierdoor een vruchtbare sensibiliseringscampagne op gang gebracht. Wij zijn van mening dat het beleid ter zake moet verder gezet worden.

Ik ben er persoonlijk van overtuigd dat technologie een zeer belangrijk beleidsdomein is en blijft, waaraan de grootste aandacht dient te worden besteed, wil men de toekomst van de Vlaamse economie veilig stellen.

Tot daar, mijnheer de Voorzitter, enkele beschouwingen bij deze begroting, die ik namens onze fractie naar voren wil brengen. (**Applaus op verschillende banken**)

De Voorzitter : Mevrouw De Meyer heeft het woord.

Mevrouw M. De Meyer (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de werkloosheidstoestand in Vlaanderen kan nog steeds niet rooskleurig worden genoemd. Kijk maar naar het groot aantal geheel uitkeringsgerechtigde werklozen waarvan de harde kern nog steeds het grootste deel uitmaakt. Er is dus nog heel wat werk aan de winkel voor de Weer-Werkactie die intussen afstevent op volle ontplooiing en veralgemening. In de begroting wordt hiervoor op jaarbasis ruim 1 miljard frank ingeschreven. Hiermee moeten tienduizenden werklozen per jaar kunnen worden bereikt. Dat wij met de Weer-Werkactie op het juiste spoor zitten, tonen de eerste en tweede fase duidelijk aan. De Standaard vindt dat Weer-Werk werkt.

Behoudens het probleem van de langdurige werkloosheid wordt onze arbeidsmarkt gekenmerkt door steeds meer spanningen. De vraag naar gespecialiseerde arbeidskrachten groeit. Het beleid moet dan ook

een antwoord geven op de dubbele uitdaging : enerzijds de structurele werkloosheid aanpakken en anderzijds tegemoetkomen aan de dringende noden van de bedrijfswereld. Minister De Wulf spreekt met een mooi woord over een gezwaluwstaarte aanpak en een tweesporenbeleid van opleiding en tewerkstelling waardoor langdurig werklozen op de arbeidsmarkt komen en in het bedrijf werknemers doorstromen.

Deze aanpak wordt nu eens niet uitgetekend van boven uit en niet van achter een theoretische tekentafel maar vanop het terrein, in de regio's en de subregio's waar de STC's gaandeweg een meer cruciale rol te spelen hebben als lokale draaischijf van het arbeidsmarktgebeuren. De permanente werkgroepen aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt in de STC's moeten een inventaris opmaken van de verschillende opleidings- en tewerkstellingsvoorzieningen in hun streek. Op basis van deze inventaris zal de VDAB new look ten volle zijn rol kunnen spelen als arbeidsmarktregulator.

Nu bewezen is dat Weer-Werk werkt, zal deze nieuwe bemiddelings-techniek van trajectbemiddeling en maatwerk voor de werkzoekenden worden verankerd in de structuur van de VDAB.

Het charter van de werkzoekende bouwt deze nieuwe principes in de werking van de VDAB in. Tot hier toe heeft dit charter enkel een morele draagwijdte. Het komt erop aan het een rechtsgrond te verlenen zodat het vrijblijvend karakter ervan verdwijnt. Onze fractie dient een voorstel van decreet in die zin in. Wij hopen dat dit voorstel zo vlug mogelijk wordt besproken.

Om het recht op arbeid en het recht op werk mogelijk te maken voor de individuele werkzoekenden is een maximale coördinatie met het nationaal beleid nodig. Het pas afgesloten akkoord op de jongste Rondetafelconferentie is een stap voorwaarts en het is belangrijk dat dit akkoord werd gerealiseerd rond positieve acties voor werklozen in de geest van de Weer-Werkactie. Hierdoor verdwijnt

de vormingsplicht naar de achtergrond en komt er een echt vormingsrecht voor in de plaats, afgestemd op de individuele mogelijkheden, wensen en verwachtingen van de werkzoekenden zelf.

Het extra geld dat werd vrijgemaakt voor de beroepsopleiding zal naar drempelverlagende vooropleidingen gaan, wat tegemoet komt aan een grote nood. Wij zijn erg blij dat de extra-inspanningen naar de zwaksten zullen gaan, de vrouwen en de migranten. Het quotum van 4 ten honderd migranten in tewerkstellingsprogramma's tegen eind 1991 is op zijn minst ambitieus en een echte aanzet tot oplossing van het globale migrantenprobleem in ons land.

Voor de vrouwen gaan de programma's duidelijk in de goede richting. Als we zien hoe gretig nu gebruik wordt gemaakt van de premie voor kinderopvang is het duidelijk dat er meer maatregelen van die aard moeten komen. De Minister denkt hierbij aan flexibele uren voor de bijzondere beroepsopleiding, bereikbaarheid van en kinderopvangmogelijkheden in de centra. Voor ons is dat duidelijk een aanzet tot een vrouwvriendelijk beleid.

De VDAB heeft een reeks overeenkomsten gesloten met verschillende sectoren van het bedrijfsleven, onder meer hout, kleding en confectie, die wij zonder positief noemen. De risicogroepen worden geïntegreerd en krijgen een garantie op werk in de sector.

De VDAB heeft in de praktijk bewezen over genoeg know-how te beschikken om de bevoorrechte partner te zijn om opleidingen op te zetten en tewerkstellingsinitiatieven te nemen in het kader van de 0,18 en nu de 0,25 ten honderd. Onlangs nog hebben we gelezen dat het 0,18 fonds vol geld zit. We denken dat de VDAB door het aanbieden van haar diensten een cruciale rol kan spelen om deze gelden nuttig te besteden.

Om te eindigen handel ik nog even over de tewerkstellingsprogramma's. Ze moeten meer en meer een brug vormen naar de normale arbeidsmarkt. Ook werklozen tewerkgesteld

De Meyer

in de specifieke programma's moeten begeleid worden en er moet worden bemiddeld om ze uit die programma's te laten weggroeien naar de echte arbeidsmarkt. Zo kunnen ze op hun beurt weer plaats maken voor andere laaggeschoolden, verkeerd geschoolden en kansarmen.

Hoewel het voor ons duidelijk is dat personen in tewerkstellingsprogramma's beschouwd moeten blijven als werkzoekenden voor arbeidsbemiddeling en doorstroming, denken we toch dat het niet kan dat zij als werkonwillig of te lang werkloos zouden worden beschouwd en bijvoorbeeld worden gevisieerd door de bepalingen van artikel 143 en andere schorsingsmaatregelen en door stuitingsmaatregelen van de werkloosheid.

Last but not least moeten we oog hebben voor de groep mensen van wie de kansen op integratie in het normale arbeidscircuit zo goed als onbestaand zijn. De SP wil dat ook voor deze groep volwaardige werkplaatsen gecreëerd worden in de sector sociale werkplaatsen en in zinvolle plaatselijke werkgelegenheidsinitiatieven. Het verheugt ons dat de Minister denkt aan subsidiëringmogelijkheden voor kleine bedrijfjes gericht op zinvolle activiteiten waarvoor de markt geen belangstelling heeft. Wij denken aan projecten in de sfeer van recyclage, grondstoffenbesparing, groenbeheer, herstellings- en renovatiewerken, enzovoort. Wij dringen er bij de Minister op aan om deze vorm van sociale werkingsplaatsen zo vlug mogelijk te installeren, om te beletten dat groepen van de werkloosheidspopulatie definitief worden afgeschreven, wat sommigen willen.

Vooraleer te sluiten nog een vraag met betrekking tot een van de laatste opmerkingen van de beleidsnota, namelijk het decreet dat op stapel staat over de uitzendkantoren, om daar te saneren.

Mijnheer de Minister, inzake kinderarbeid vraag ik uw aandacht voor bemiddelingskantoren en agentschappen. De SP heeft onlangs een wetsvoorstel ingediend om dit aspect van

de arbeidsmarkt te regelen. Er zijn personen die kinderarbeid promoten en er geld aan verdienen, kinderen kunnen via een fotoboek geselecteerd en ingehuurd worden voor fotoreportages en modeshows tegen de prijs van 3 à 5.000 frank per uur. Er moet hier dringend regulerend worden opgetreden, er moet toezicht worden gehouden om te beletten dat profijt wordt getrokken uit kinderarbeid.

De SP-fractie zal de begroting met enthousiasme goedkeuren in de hoop dat we er allen samen in slagen de maatschappelijke blaam van de langdurige, structurele werkloosheid de wereld uit te helpen en in het besef dat wij bijdragen tot het uitbannen van de armoede en de bestaansonzekerheid in Vlaanderen. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer H. Candries (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de heer Vangansbeke sprak zojuist over de steun van de Volksunie aan de tewerkstellingspolitiek. Ik zal mijn uiteenzetting beperken tot enkele aspecten die betrekking hebben op ons beleid inzake economie, energie, wetenschapsbeleid en buitenlandse handel.

De Volksunie zal dit gedeelte van de begroting 1991 goedkeuren, dit beleid ondersteunt immers een streven naar meer welvaart en welzijn voor meer Vlaamse burgers.

Een aantal accentverschuivingen ten aanzien van vroegere begrotingen kunnen wij onderschrijven. **(Onverstaanbare onderbreking door de heer A. Denys)**

Er is een accentverschuiving !

De heer A. Denys : Er is een globale verschuiving via meer overheidsimpact.

De heer H. Candries : Een aantal taken worden vervangen door nieuwe taken.

De heer A. Denys : Men wil via overheidsweg privatiseren in Oost-Europa.

De heer H. Candries : Mijnheer de Minister, tijdens de commissiebesprekingen stelde u zich offensief op, bovendien stelde u een terreinbezetting voorop.

Er was een grijze zone tussen de centrale en de gewestelijke bevoegdheden op het vlak van economie, buitenlandse handel en wetenschapsbeleid. U deed het nodige om een aantal instrumenten te creëren die ongetwijfeld de doeltreffendheid zullen in de hand werken.

Voorheen heerste te vaak onduidelijkheid, de burger wist immers niet altijd tot wie hij zich moest richten, dit leidde in sommige gevallen tot behoudsgezindheid. Er wordt immers naar allerhande achterpoortjes gezocht voor centrale bemoeiingen. Er wordt misbruik gemaakt van zogenaamde strategische belangen, van defensie-aspecten en soms van de internationale dimensie van een dossier om een centralistische behandeling te verantwoorden. Van nu af gaan een aantal eigen Vlaamse instrumenten meer duidelijkheid brengen.

Ik wil het thans meer speciaal hebben over het VITO, het Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek. Ik heb het gevoelen dat we hiermee inspielen op wat in het begin van het vorige decennium gelanceerd is geworden met de zogenaamde DIRV-aanpak. Dit mondt uit in een aantal instrumenten die wij altijd hebben gevraagd omdat wij duidelijk de behoefte hebben gevoeld aan een betere aanwezigheid en een beter contact tussen de onderzoeks- en wetenschappelijke wereld en ons bedrijfsleven, meer specifiek onze KMO's. Dus, ik heb de indruk dat de basisfilosofie van de DIRV nog steeds geldig is. Waar u in het verleden IMEC hebt zien tot stand komen om aanwezig te zijn op het vlak van de micro-elektronica, met veel succes en internationale waardering, hebben wij nu een poort geopend voor een betere aanwezigheid en een doeltreffender aanpak, mijnheer Denys, van nieuwe materialen en bio-technologie. Het IWT en het VITO zijn instrumenten die ons daarbij gaan begeleiden en ondersteunen.

Onze vraag naar pilootcentra van

Candries

weleer, waar we micro-elektronica hebben zien tot stand komen, waar we gedacht hadden aan lasertoepassingen, aan nieuwe materialen, vooral in de richting van de ceramica en de composietmaterialen, de oppervlaktebehandeling..

De heer A. Denys : De afspraak was dat IMEC na vijf jaar self-supporting zou zijn. Weet u hoeveel er in deze begroting voor IMEC is vastgelegd ?

De heer H. Candries : Ik denk dat wij in IMEC twee doelstellingen moeten zien. Er is het instrument IMEC, maar er is ook de grote bijdrage die IMEC moet leveren tot het verheffen van ons vermogen om in te spelen op een aantal nieuwe eisen in deze belangrijke en zeer snel evoluerende sector. Ik meen dat de bijdrage die IMEC levert tot het vormen van onderwijsmogelijkheden en onderwijskrachten zeer belangrijk is, zelfs op internationaal vlak.

De heer A. Denys : Tot welke prijs ?

De heer H. Candries : Dat is geld waard en daar moeten wij inspanningen voor doen. Het is niet op dit domein — en ik had dit zeker niet van u verwacht, mijnheer Denys — dat we moeten krenterig zijn. Dit is strategie.

De heer A. Denys : Ik vind dat, wanneer men geld geeft aan IMEC voor wetenschappelijk onderzoek en de afspraak is dat het na vijf jaar self-supporting moet zijn, men zich ook aan die afspraak moet houden. Op die basis hebben wij onze goedkeuring daaraan gegeven. Na vijf jaar stellen wij vast dat de subsidie verhoogd is in plaats van verlaagd. Daar heb ik mijn bedenkingen over.

De heer H. Candries : Ik begrijp uw zorg, maar ik bekijk het vanuit een andere hoek, namelijk : wat brengt ons dat ? Is dat nu een nuttig instrument ? Heeft Vlaanderen daar iets aan ? Is dat belangrijk voor onze toekomst ? En dan komt bij mij het financiële aspect op de tweede plaats. Wij zullen inderdaad moeten zorgen dat het betaalbaar is, maar hier kunnen we duidelijk van een succes spre-

ken en dan ga ik niet na of er ergens een frank te weinig is. Voor mij is de doelstelling die men heeft beoogd met het creëren van IMEC gerealiseerd. Ik ben blij met dit succes en ik vind dat wij er in Vlaanderen fier op kunnen zijn. Die pilootcentra, waarbij wij hadden gedacht aan composietmaterialen, ceramische materialen, oppervlaktebehandelingstechnologieën en dergelijke, bieden de mogelijkheid om op die domeinen naar buiten te treden.

Wij creëren de kans een technologische driehoeksrelatie tot stand te brengen. Wij moeten contact houden met de wetenschappelijke wereld, de onderzoekscentra aan de universiteiten en onze industriële hogescholen enerzijds en met de ondernemingen anderzijds. De instrumenten die wij hebben gecreëerd vervullen een scharnierfunctie in dit gebeuren. Ik ben ervan overtuigd dat zij onmisbaar zijn. De verdienste ter zake ligt bij de Regering en wij moeten haar daarvoor feliciteren. Op dat vlak maken wij een enorme sprong vooruit.

Mijnheer de Minister, wij krijgen een eigen dienst voor de buitenlandse handel. Die vormt een complementariteit met de centrale diensten. Het is nuttig de relatie met de centrale diensten optimaal uit te bouwen. Wij moeten er echter voor waken dat die centrale diensten er niet van uitgaan dat de zorgen van de Vlaamse ondernemers en exporteurs nu allemaal zijn weggewerkt en een houding zullen aannemen alsof er nooit iets is veranderd.

Vlaanderen is in dit land dé exporteur. Drie vierde van de export komt uit Vlaanderen. Dat moet ook morgen vertaald worden in de structuren van de nieuwe Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel. Ook daar moeten wij een eigen Vlaams beleid kunnen doortrekken.

Ook moeten wij nu onze eigen creativiteit bepaalde kansen geven en niet de fouten overnemen waartegen wij in het verleden zo dikwijls hebben geprotesteerd. Onze eigen diensten zullen selectiever moeten optreden. Wij zullen bepaalde keuzen moeten maken en ons afvragen waar wij aan-

wezig willen zijn, waar wij de accenten willen leggen en welke bedrijven wij gaan steunen.

Mijnheer de Minister, uit uw begroting blijkt — dit verheugt mij ten zeerste — dat u vooral aandacht wil besteden aan de kleine ondernemingen omdat zij het meest wegwijzers nodig hebben om de toekomst veilig te stellen, en een aantal grote ondernemingen als het ware toch hun eigen dienst voor buitenlandse handel hebben. Het merendeel van de kleine exporteurs zal deze nieuwe dienst best kunnen gebruiken. Het komt er dus op aan de dienst een vorm van publiciteit te bezorgen naar die ondernemingen toe. Er moet snel een intense relatie groeien tussen de dienst en ons bedrijfsleven.

Ook bij het aanwerven van personeel moeten wij strenge normen hanteren. Wij moeten trachten mensen aan te trekken die tot en met gemotiveerd zijn, maar ook deskundig. De beleidsverantwoordelijken kunnen hierbij een rol spelen. Dus moet er voortdurende vorming worden gegeven aan de betrokkenen, omdat zij geconfronteerd worden met een brutaal veranderende markt. Bijgevolg is het nodig daaraan voortdurend aandacht te besteden.

Het woord vorming brengt mij tot een ander onderwerp, dat in deze begroting toch belangrijk lijkt, met name de door u geleverde inspanning voor de ondersteuning en de vorming van de jonge bedrijfsleiders van het kleine bedrijf, van het zelfstandige bedrijf.

Naar aanleiding van de discussie in de Commissie, heb ik mijn zorg uitgedrukt over het feit dat er een aantal vormingsactiviteiten bestaan via tewerkstelling, maar dat wij uiteraard ook over een groot onderwijssysteem beschikken — het duurste onderwijs van de wereld — en dat wij nu weer een nieuwe vormingsmogelijkheid creëren. Ik betwist dit niet ; integendeel, ik juich het toe.

Bovendien wens ik te pleiten — en ik heb mij in de Commissie ter zake wellicht niet voldoende duidelijk uitgedrukt — voor terugkoppelingsmogelijkheden. Deze terugkoppeling

Candries

naar het gewoon onderwijs moet mogelijk worden gemaakt voor de vormingsactiviteit ; dit zou ook moeten bestaan voor de vormingsactiviteit ter ondersteuning van de tewerkstelling. Zovele ondernemers zeggen immers dat de kloof tussen het onderwijs en de ondernemers veel te groot is geworden. Bijgevolg meen ik dat het terugkoppelen een bijdrage kan leveren tot het dichten van die kloof. Te vaak wordt gesteld dat afgestudeerden niet bruikbaar zijn, omdat men in het bedrijfsleven — in sommige bedrijven althans — pasklare personeelsleden wenst. Uiteraard moeten de bedrijven in hun personeel investeren, omdat de betrokkenen niet onmiddellijk voldoende kunnen renderen. Vandaag is echter de kloof te groot geworden.

Indien wij erin slagen elementen te geven ter aanpassing van het onderwijs, zodanig dat een leidinggevende capaciteit kan worden ontwikkeld, zodanig dat bepaalde **studiepakketten** het ondernemen ondersteunen, kortom, zodanig dat de betrokkenen bekwaam zijn om aan management — in de brede betekenis van het woord — te doen, dan hebben wij een goede dienst bewezen aan de afgestudeerden van het gewone onderwijs. Dat is één van de redenen waarom wij er aandacht moeten aan besteden.

Mijnheer de Minister, collega's, deze begroting is een KMO-vriendelijke begroting ; zij houdt rekening met de wijzigingen van de conjunctuur. We kunnen vaststellen dat de steun die destijds aan de expansie werd verleend, gemilderd is, omdat vandaag de toestand dit niet meer vereist. Dit is zeker een positief punt. De inspanningen die worden gedaan om een instrument uit te bouwen teneinde de technologische ontwikkeling te volgen en om de nieuwe technologieën in het bedrijfsleven te introduceren en dit in de meest diverse toepassingsvelden zijn zeker positief, wat ons zal toelaten deze begroting te steunen.

De Voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer F. Dielens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik zal mijn uiteenzetting beperken tot het energiebeleid. Ik verontschuldig mij ten opzichte van Minister De Wulf. Dit betekent inderdaad niet dat ik zijn beleid niet ondersteun, integendeel, en à contrario betekent dit ook niet dat door het feit dat ik inga op het energiebeleid, ik tegen het gevoerde energiebeleid zou zijn.

Wij kennen reeds lang de interesse en de inzet van Minister De Batselier op het vlak van het rationeel energiebeleid. Wij kennen ook de moeilijkheden die zich in dit kader hebben voorgedaan en die nog steeds voelbaar zijn, met name het gebrek aan regionale energiestatistiek die een gedetailleerd beeld zouden moeten schetsen van de actuele energiesituatie in Vlaanderen.

Een vergelijking van het personeelsbestand van de bevoegde energie-administraties in Vlaanderen en deze in Wallonië, illustreert duidelijk het verschil in slagkracht. Wij willen dan ook de Minister integraal steunen in zijn vast voornemen om de organisatorische en structurele onderbouw van het Vlaamse energiebeleid, dat ondermaats was, fundamenteel te wijzigen.

Een rationeel energiegebruik-beleid is om twee redenen absoluut noodzakelijk. Ten eerste, dit beleid heeft een duidelijk economische dimensie. In deze context is het absoluut wenselijk dat het rationeel energiegebruik-beleid juridisch zou worden vastgelegd via een kaderdecreet op het rationeel gebruik van energie.

Ten tweede, naast ecologische zijn er ook economische overwegingen. De recente Golfperikelen hebben ons er trouwens andermaal van overtuigd.

Met betrekking tot de krachtlijnen van een Vlaams energiebeleid ondersteunen wij het voorontwerp van decreet dat de juridische basis moet creëren om het isolatiereglement uit te vaardigen.

Het energieverbruik in de huishoudelijke en in de tertiaire sector, waarin verwarmen een hoofdrol speelt, ver-

teenwoordigt immers ongeveer 35 ten honderd van het totale Vlaamse energie-eindverbruik.

Door anders te gaan bouwen en in het bijzonder beter te isoleren, bestaat de mogelijkheid om op een structurele wijze de energievraag te doen dalen. Wij hebben inmiddels vernomen dat de SERV ter zake een positief advies heeft uitgebracht. Wellicht kan eerstdaags ook het advies van de Raad van State worden verwacht, zodat het ontwerp bij de Vlaamse Raad kan worden ingediend.

Heeft de Minister reeds enig zicht op de informatie- of sensibiliseringscampagne, en dan heb ik het niet over de recente gezamenlijke gevoerde campagne na het uitbreken van de Golfcrisis, waarin de Vlaamse Gemeenschap participeert voor 7,9 miljoen frank maar wel over de problematiek die ik zonet heb aangeraakt met betrekking tot het isolatiereglement dat dringend in de Vlaamse Raad moet worden besproken ? Heeft de Minister zijn collega van Huisvesting ervan kunnen overtuigen, bij de toekenning van premies voor het bouwen of renoveren van woningen, eveneens rekening te houden met isolatieaspecten ?

Het convenant met de distributiesector draagt onze bijzondere aandacht weg. De energie-distributie-sector is, gezien zijn directe relatie met de energieconsument, het best geplaatst om energiebesparende ingrepen te stimuleren, onder meer door het aanbieden van informatie, voorlichting en adviezen, door de verhuur of verkoop van energiezuinige apparatuur, door het aanbieden van aantrekkelijke financieringsfaciliteiten voor energiebesparende investeringen, enzovoort. Kan de heer Minister mij mededelen of er hieromtrent enige vooruitgang werd geboekt ?

In dit verband is het ook interessant te weten dat het wetsontwerp met betrekking tot de handelspraktijken — wat een nationale materie is — de mogelijkheid voorziet om in de publiciteit voor bijvoorbeeld energie-consumptie-artikelen minimale vermeldingen op te nemen, die een betere voorlichting van de verbruiker verze-

Dielens

keren. Mogen wij de Minister vragen bij zijn collega in de nationale Regering er op aan te dringen dat deze mogelijkheid maximaal zou worden uitgeput met betrekking tot het rationeel energie gebruikbeleid? Een recent advies van de Raad van State, van 22 november 1990 heeft dergelijke voorlichting immers duidelijk gesitueerd bij de nationale wetgever. Naast de voorlichtingsacties, die van de distributiesector zouden kunnen uitgaan, stelt zich de vraag in welke mate deze sector er zou kunnen toe worden uitgenodigd een REG-uitrustingsplan aan de bevoegde Gewestminister voor te leggen. Dergelijk uitrustingsplan zou over de grote verbruikssectoren kunnen worden gespreid. Dit uitrustingsplan, dat een imperatief karakter zou dienen te hebben, zou trouwens zeer goed kunnen aanleunen bij de vooropgestelde energie-audits, waarvoor grote ondernemingen en KMO's subsidies kunnen krijgen, naar rato van 15 ten honderd, op voorwaarde dat ze deel uitmaken van een globaal investeringsproject.

Voorlopig zijn de milieu- en energie-audits niet verplicht, maar wij stellen het ten zeerste op prijs dat er sectorieel reeds een model van energiebeheer, in nauwe samenwerking en overleg met de betrokken sectoren, zal worden uitgewerkt.

Op de begroting 1991 van het FIOV wordt een bedrag van 800 miljoen frank voorzien voor het lanceren van een impulsprogramma energie-technologie. Mogen wij vragen in welk stadium de conceptie van dit programma staat, wetende dat nieuwe energietechnieken een belangrijke rol kunnen spelen in het minder energie-intensief worden van de productie- en consumptiepatronen en in het benutten van hernieuwbare energiebronnen.

Wij betreuren dan ook dat in de periode 1985-1987, ingevolge de eenzijdige PVV-besparingswoede, alle studiewerk ter zake werd stopgezet, met name de stopzetting van het nationaal R&D-programma energie. De toenmalige bewindvoerders hadden helemaal geen oog voor de nochtans

onweerlegbare terug-win-effecten, die hieruit op termijn zullen voortspuiten, zowel op het vlak van economische besparingen, als op het vlak van de milieuresultaten.

Tot besluit wil ik even stilstaan bij de problematiek van het overleg met de nationale overheid. De integratie van het REG-beleid en het globale energiebeleid is immers een primordiale voorwaarde voor een succesvol beleid inzake beheersing van de vraag. Men moet weten dat de nationale overheid, naast het centrale aanbodbeleid, de exclusieve bevoegdheid heeft behouden over belangrijke beleidsinstrumenten zoals tarificatie en fiscaliteit.

Gisteren werd in dit kader een openbare conferentie over energiebeheersing georganiseerd, tijdens dewelke u, mijnheer de Minister, het blijkbaar zou hebben gehad over mogelijke energieheffingen. In het licht van de toenemende internationale bezorgdheid omtrent het broeikaseffect wordt het instrument van heffingen op energieproducten door steeds meer landen aangewend. De Europese Commissie heeft eveneens concrete plannen in deze richting. In hoeverre is het overleg met de nationale Regering ter zake gevorderd? Indien u in deze materie concrete voorstellen heeft, zijn wij volmondig bereid deze te steunen, wetende dat de macro-economische vooruitzichten eerder positief dan negatief zullen blijken te zijn. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, allereerst feliciteer ik de verslaggevers voor hun uitstekend verslag dat uitmunt door objectiviteit en intelligent inzicht en dat een beknopt maar toch volledig overzicht geeft van de nuances die door de verschillende sprekers tijdens de commissiewerkzaamheden inzake het beleid naar voren werden gebracht.

Ik onderstreep nogmaals wat in het verslag tot uiting is gekomen, met name dat hier een krimp-begroting wordt voorgelegd. Meestal zullen collega's van de Regering, ondanks

alle strubbelingen tijdens het begrotingsdebat, nadien zegebulletins openbaar maken over hoe sterk hun begroting is gestegen.

Ik ben er daarentegen fier op dat mijn begroting is gekrompen. Wij hebben bewust gekozen voor een beperking van de beleidsruimte voor economie met ongeveer 5 miljard frank ten opzichte van de begroting 1990.

Wij hebben de accenten verlegd van economie naar milieu, openbaar vervoer en sociaal-culturele behoeften, onder meer de sociale huisvesting en de tewerkstelling. Dit is, mijns inziens, uitermate positief omdat wij niet altijd de kredieten op economisch vlak op de meest optimale manier hebben gebruikt. Door de nieuwe oriëntaties zullen wij morgen de efficiëntie in het gebruik van de economische middelen in Vlaanderen verhogen, ondanks een vermindering ervan in absolute cijfers.

Daarbij heb ik de stelregel ingebouwd van het selectief verlenen van steun, met bijzondere aandacht voor het sociale — bijvoorbeeld de bestrijding van de langdurige werkloosheid — het ecologische — bijvoorbeeld grondstoffenbesparingen en rationeel energieverbruik — en specifiek economische criteria, bijvoorbeeld de bevordering van de export en technologisch onderzoek. Dus ook binnen het budget economie werden een aantal doelgerichte heroriëntaties doorgevoerd.

Door een combinatie na te streven tussen economie en ecologie wil ik aantonen dat beide sectoren geen vijanden zijn van mekaar. Integendeel, een huwelijk tussen economie en ecologie is in de komende decennia nodig, wil deze maatschappij een aantal nu onoplosbare problemen verhelpen. Dat ik, samen met mijn collega Dewael, het initiatief heb genomen om een filmfonds op te richten — wat wij ook voor het boek wensen te doen — betekent dat economie inderdaad een horizontaal beleidsniveau is — zoals ook ecologie — en invloed uitoefent op alle maatschappelijke domeinen. Economie is té lang behandeld als een apart, verti-

De Batselier

caal domeintje waarbinnen alles moest worden gekaderd. Ook de ecologie heeft men te veel op die manier behandeld. Ik denk dat wij duidelijk moeten stellen dat een geïntegreerd beleid ter zake noodzakelijk is. Vandaar dat wij geprobeerd hebben om, bijvoorbeeld inzake steun aan bedrijven, een duidelijke selectiviteit door te voeren.

Aan collega Bril, die jammer genoeg niet meer aanwezig is, wens ik te zeggen dat wat hij heeft gezegd fout is. Ik mag dan nog grote nota's uitgeven maar hij zou dan toch de cijfers die daarin worden vermeld correct moeten citeren. Op 4,5 miljard frank is hij er slechts 3 miljard frank naast. Hij heeft gesproken over 1,5 miljard frank voor de KMO's. Dat is dus 4,5 miljard frank. De heer Bril heeft nogal kritiek geuit en gezegd dat ik krenterig ben voor de KMO's. Dat zou juist geweest zijn bij 1,5 miljard frank. Ik wil die 4,5 miljard frank vergelijken met 1988 toen een andere partij mede verantwoordelijkheid had voor de KMO's. Het bedrag lag toen op 3,4 miljard frank. Wij verhogen dus onze inspanningen voor de KMO's. U zult mij vragen waarom wij onze inspanningen ten opzichte van 1990 verlagen want toen was 5,4 miljard frank voorzien. Welnu, in dat jaar dienden wij de enorme achterstand, die er inzake KMO's was, in te lopen. Wij hebben nu nog een achterstand van drie maand. Dit betekent dus dat wij bijna de normale gang van zaken hebben. Ik denk dat ik hiermee heb aangetoond waarom wij in 1990 een ander cijfer hadden.

Men zegt mij dat ik de grote ondernemingen fors zou bevoordelen. Ik verwijs opnieuw naar 1988 toen er een andere coalitie was. Toen was er 7,5 miljard frank voorzien. Nu is dat 7,2 miljard frank. U merkt dus dat wat men hier ter zake is komen vertellen niet juist was. Het is wel juist dat ik in verband met de KMO's heb gezegd dat het basisinvesteringsbedrag op minimum 3 miljoen frank wordt gebracht. Het wordt dus verhoogd van 1 naar 3 miljoen frank. Op dit punt verschil ik van mening met mevrouw Kestelijn die ik voor het overige enkel positief kan citeren.

Wij hebben dit gedaan om de eenvoudige reden dat als men 1 miljoen frank investeringen doet aan 6 ten honderd die men gemiddeld krijgt dit betekent dat ik u, als onderneming, 60.000 frank als steun moet uitbetalen. De kosten voor zulk een dossier bedragen op dit ogenblik ongeveer 50.000 frank. Daarvan gaat 25.000 frank naar de financieringsinstelling die het dossier indient. Dit betekent dat ik dat ook nog aan de bedrijven moet vragen. Bovendien is er een andere overheid die daarop belastingen aanrekent. Ik zeg u dus dat het bedrijf benadeeld is als het steun wil aanvragen. Het is dus negatief dit op 1 miljoen frank te handhaven. Immers, het bedrijf betaalt meer dan het reëel ontvangt. Ik houd dan nog geen rekening met de administratiekosten die ik voor een dergelijk dossierje moet betalen. Om dit dus relevant te houden hebben wij het basisinvesteringsbedrag op 3 miljoen frank gebracht. Wij hebben daar evenwel aan toegevoegd dat de investeringen over een heel jaar kunnen worden gespreid. Vandaag is dat over zes maand. Dit betekent dus dat wij op dat vlak een verdubbeling in de verzameling van de investeringen krijgen. De ondernemer wordt op die manier ook verplicht om een zekere planning voor zijn investeringen op te maken en kan dus niet lukraak, van vandaag op morgen, investeren.

Mevrouw Kestelijn-Sierens, ik meen dat deze antwoorden de zin van deze regeling verduidelijken. Wij hebben duidelijke voorwaarden ingebouwd wat de overheidssteun betreft. Hier geldt het principe : niets voor niets. De overheid mag voorwaarden stellen aan degenen die geld vragen. Ik verplicht niemand geld te komen vragen aan de overheid. Telkens een ondernemer bij mij binnenstapt — zeker wanneer het gaat over een gerenommeerd manager die op colloquia overheidsinterventie op economisch vlak afkeurt — herinner ik hem eraan dat ik net als hem ervan overtuigd ben dat de overheid een aantal zaken niet moet doen. Ik tracht dit dus ook terug te schroeven. Daar waar de overheid wel moet optreden, tracht ik te stimuleren. **(Protesterend gebaar van de heer J. Laverge)**

Mijnheer Laverge, het is niet mijn bedoeling een liberaal beleid te voeren. U heeft dus gelijk te protesteren. Ik wil enkel het overheidsgeld op een betere en meer zinvolle manier gebruiken. Ik wens geen geschenkjes te geven aan de ondernemingen die het niet nodig hebben. Wanneer de manager van een bedrijf met een omzet van 4 à 5 miljard frank een subsidie voor export komt vragen ten bedrage van 100.000 frank, ben ik vandaag nog verplicht dit toe te kennen. Gelukkig zal dit vanaf januari 1991 niet meer het geval zijn.

Ondanks het gunstig economisch klimaat is er nog een groot aantal langdurig werklozen. De controle hierop kan best via de sociale zekerheid gebeuren. Ik wens ook duidelijk het sluiwerk niet te subsidiëren. Maar een inspanning voor die bedrijven die langdurig werklozen in dienst nemen is ten volle gerechtvaardigd.

Een volgend element is ecologie in de meest ruime betekenis van het woord. Dat kan gaan over energiebesparing, duurzaamheid van de producten, ecologische voordelen, milieu-investeringen, kwaliteit van de arbeid. Wij besteden ongeveer 11 miljard frank aan steun voor grote ondernemingen en KMO's. Dat bedrag is de generator voor ongeveer 90 miljard frank investeringen in Vlaanderen. Dat is enorm. Wij moeten deze belangrijke hefboom selectiever gebruiken. Daarom hebben wij het investeringsbeleid zowel ten opzichte van de grote als ten opzichte van de kleine ondernemingen gewijzigd.

Er werd ook gesproken over de scheepsbouw. Deze week besliste de Europese Commissie slechts 13 ten honderd in plaats van 20 ten honderd van de scheepsbouw te subsidiëren. Wij hadden nog een subsidie van 15 ten honderd verwacht. De heer Bril is van mening dat de scheepsbouw te veel werd gesubsidieerd. Hij wil deze subsidies in feite afschaffen. Enkel de Verenigde Staten zijn hiertoe overgegaan. President Reagan schafte destijds alle steun voor de scheepsbouw af. Zijn beslissing gaf ons wat meer kansen in deze sector want in de Verenigde Staten is er geen scheepsbouw

De Batselier

meer. Indien wij vorig jaar hetzelfde hadden beslist dan zouden thans alle activiteiten in de scheepsbouw zijn stopgezet, tenzij wij, mijnheer Denys, — wat uw partij voorstaat — fiscale handigheidjes zouden hebben toegepast. Dat Denemarken en Duitsland vandaag in de scheepsbouw wel kunnen concurreren en geen last ondervinden van de Europese Commissie is omdat de Commissie wel fiscale handigheidjes toelaat maar zeer nauw toeziet op de subsidies.

Ik daag iedereen uit een alternatief voor te stellen. De grootste fout is gebeurd in de periode 1985-1987. Had men toen het eigen vermogen van de ondernemingen waarin de overheid grote verantwoordelijkheid draagt in die mate verhoogd dat zij op eigen kracht leefbaar waren, dan moesten wij ze vandaag niet, of slechts in geringe mate, subsidiëren. Het kortzichtig saneringsbeleid heeft het toen gehaald van het toekomstgericht beleid.

Ik schaar mij achter de Europese Commissie om het subsidiebeleid geleidelijk af te bouwen, maar ik wil er tegelijkertijd voor zorgen dat de betrokken ondernemingen over een eigen vermogen kunnen beschikken dat hun leefbaarheid kan waarborgen.

Men zal mij misschien beschuldigen van interventionisme, maar ik ben ervan overtuigd dat wij in deze sectoren geleidelijk aan ook meer een beroep zullen moeten doen op de privé-sector om initiatieven te nemen en daarvoor ook de verantwoordelijkheid te dragen. Het is uitgesloten om louter ideologische redenen een bedrijf te laten kapot gaan. Alvorens de subsidies te verminderen, moet men de betrokken ondernemingen gelijke kansen geven in de internationale concurrentiestrijd. Dit is tot nog toe niet gebeurd.

De heer A. Denys : Mijnheer de Minister, zal de scheepsbouwsector met de subsidiëring die u voorstelt nog wel ooit rendabel worden ? Moeten wij die sector niet eerder opgeven,

zoals we dat met de steenkoolsector hebben gedaan ? Moeten we niet eerder denken aan reconversie in plaats van aan subsidiëring ?

Tot op heden heeft nog niemand mij kunnen aantonen dat die scheepsbouwsector nog ooit rendabel wordt. Volgens mij zal hij met een structureel concurrentiegebrek blijven kampen. Is het niet beter een moedige politiek te voeren en dezelfde consequenties te trekken als voor de steenkoolsector ?

Minister N. De Batselier : Mijnheer Denys, u moet toch weten dat ik niet bang ben kordate maatregelen te nemen. Voor de steenkoolsector zag het er veel hopelozier uit. Jaarlijks konden we maar 2 miljoen ton produceren. Als we weten dat op het ogenblik een ton steenkool 1.800 frank kost terwijl wij een kostprijs van 5.200 frank per ton steenkool hebben, dan is het meteen duidelijk dat aan onze productie een eind moest worden gemaakt. Gelukkig was de sociale begeleiding zeer goed. De voorwaarden voor de sluiting in het Westen waren zelfs zo goed dat de Limburgse mijnwerkers uit het Oosten om dezelfde voorwaarden kwamen vragen.

Voor de scheepsbouw liggen de zaken anders. Het herstructureringsplan is klaar. Het houdt rekening met een herschikking van de bedrijvigheid tussen de verschillende scheepswerven. Met relatief kleine ingrepen en mits een efficiënt management — wat spijtig genoeg niet altijd het geval is — zie ik het voor de scheepsbouwsector wel zitten. Bovendien zal er geen verlies aan tewerkstelling zijn. Ik zal dus steun verlenen, op voorwaarde echter dat de scheepswerven zich herstructureren. Ik geef niet zomaar cadeaus, zoals fiscale incentives waaraan geen voorwaarden verbonden zijn. Het is wel jammer dat een aantal belangrijke Europese landen die subsidiëring nu al willen verminderen. Dat doorkruist onze politiek.

Mijnheer Denys, als u mij vraagt of ik waarborgen heb dat de operatie zal slagen, dan antwoord ik dat er in de economie nooit echt garanties zijn. Als u een echt econoom was,

zou u dat moeten weten. Geen enkele econoom ter wereld kan vandaag voorspellen dat een onderneming die vandaag succesvol is, het morgen nog zal zijn.

De heer A. Denys : Mijnheer de Minister, ik zou het op prijs stellen — en ik maak het verzoek over aan onze Commissievoorzitter — dat onze Commissie dit dossier opnieuw grondig zou bespreken. Het gaat immers over een belangrijk bedrag in onze begroting.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Denys, u hebt daartoe alle kans gehad tijdens de voorbije commissievergaderingen. Spijtig genoeg was u er niet.

De heer A. Denys : Mijnheer de Minister, als u mij kunt aantonen dat u met subsidiëring de sector opnieuw rendabel maakt, dan ben ik de eerste om akkoord te gaan met een overheidsinspanning. Ik nodig u uit om in de Commissie naar aanleiding van een grondige bespreking, aan te tonen dat dit kan.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Denys, u weet dat ik geen enkele ontmoeting met de Commissie ontloop. Ook voor dit dossier zal u in de Commissie een beleidsnota voorgelegd krijgen vooraleer het decreet er komt. Als u in de Commissie voor de economie actief zou zijn, zou u weten dat ik telkens, alvorens een ontwerp van decreet in te dienen, een beleidsnota voorleg, of het nu over export gaat, technologie of energie. Ik zal die werkwijze ook in de toekomst respecteren. Ik acht de leden uit deze Commissie voldoende bekwaam om daarop in te spelen zodat ik hen niet voor voldongen feiten moet plaatsen. Ik ga er trouwens niet van uit dat ik eeuwig op deze post zit, maar dat dit ook in andere tijden nog zal kunnen gebruikt worden.

Een aantal collega's zijn de mening toegedaan dat er teveel wordt overlegd. Ik ga ervan uit dat de betrokkenen hun zeg moeten hebben. Of het nu gaat over middenstand, kleine ondernemingen, technologie of universiteiten, steeds moeten de betrokkenen worden gehoord. Als het bijvoorbeeld over grind gaat, moeten de

De Batselier

grindboeren en de werknemers in de grindsector erbij betrokken worden, maar ook de milieubeweging moet erbij zijn. Elk dossier wordt apart bekeken en voor elk dossier wil ik eerst de betrokkenen horen. Ik neem geen beslissingen zonder overleg.

Overleg wil niet steeds zeggen dat ik elk advies volg. Zo heb ik bijvoorbeeld de SERV niet altijd gevolgd. Hun advies is voor mij geen evangelie, maar wel een zeer belangrijk element. Als er tijdens de besprekingen een consensus wordt bereikt, zal ik er rekening mee houden omdat voor mij de sociaal-economische democratie een verlengstuk is van de politieke democratie. Dat heeft niets te maken met vakbonden. In een sociaal overleg gaat de overheersing niet altijd uit van de vakbonden.

Mevrouw Kestelijn heeft een aantal belangrijke opmerkingen gemaakt. Ook ik stel met enige ongerustheid de economische evolutie vast, zeker inzake inflatie, investeringen en onze internationale commerciële relaties. Het was ook één van de redenen waarom ik het fonds rond Midden- en Oost-Europa heb gelanceerd. Onze export naar deze landen omvat op dit ogenblik 1,45 ten honderd, wat dus in feite te verwaarlozen is. De heer Denys spreekt over GIMV-isering van de economie. 600 miljoen zijn peanuts die echter wel moeten gebruikt worden als hefboom. Reeds vandaag hebben vele ondernemingen naar mijn kabinet getelefoneerd omdat deze elementen in hun richting gaan. **(Onverstaanbare onderbreking door de heer A. Denys)**

Mijnheer Denys, ik kan u een aantal brieven citeren van collega's uit uw fractie die pleiten voor tussenkomst in ondernemingen die deze nieuwe markt willen aanboren. Zeg dan ook geen woorden die tegen uw praktijk gaan. Als u iets te zeggen hebt, zeg het concreet en bewijs uw woorden, maar handel op zijn minst naar wat u zegt.

Ik heb geprobeerd aan te tonen dat inzake overheidssteun mijn beleid erop gericht is niet zomaar geld uit te

delen. Telkenmale werden er bepaalde voorwaarden aan verbonden. Bedrijven die gelden ten onrechte hadden gekregen heb ik zelfs voor de rechtbank gedaagd. U weet dat zo goed als ik.

De heer E. Van Rompuy : Mijnheer Denys, uw groot strijdpunt heet de GIMV-isering van de economie, een nieuw begrip. Het Vlaams BNP bedraagt ongeveer 4.000 miljard frank. Eén ten honderd daarvan is 40 miljard frank. Het eigen kapitaal van de GIMV bedraagt 4 miljard frank. Dit wil zeggen dat voor 0,1 ten honderd van de economie de GIMV minderheidsparticipaties neemt. Over welk aandeel spreekt u in feite met de GIMV-isering van de economie ? Het gaat over 0,1 ten honderd van ons Vlaams regionaal BNP.

De heer A. Denys : U moet de totale optelsom maken van de inbreng van de overheid in de economie in Vlaanderen en dan een vergelijking maken met de periode 1982-1987.

Minister N. De Batselier : Ik geef de heer Denys gelijk daar waar hij zegt dat de GIMV een holding is en dat het kapitaal bijgevolg niet direct een waardemeter is.

Ik probeer met een relatief laag kapitaal van 4 miljard frank uit allerlei kleine participaties te treden en te privatiseren omdat wij bij kleine participaties in een bedrijf niets te vertellen hebben. Ik behoor niet tot degenen die willen participeren en daartegenover geen enkele vorm van stemrecht krijgen. Ik hou niet van zulk een situatie. Ik wens mij te beperken tot een aantal ondernemingen waarop ik dan inderdaad als overheid een invloed kan hebben. Dat is mijn domein. Ik heb als overheid geen zin een beleid te voeren waarbij bijvoorbeeld in honderd bedrijfjes met 1 miljoen frank steun wordt geparticipeerd, wat een geschenk is voor de bedrijfsleider. Dat is een slechte politiek die door een andere coalitie werd gevoerd.

Mevrouw Kestelijn heeft misschien gelijk wanneer zij zegt dat er een gelijkvormigheid is tussen grote ondernemingen en de KMO. Dat is echter maar juist op het domein van de eco-

logie. Het grote verschil is dat de KMO's vooral groot nadeel ondervonden van de bureaucratische manier waarop de dossiers in verband met de overheidssteun werden behandeld. Ik heb vijftien maatregelen genomen om deze bureaucratische procedure te vereenvoudigen. Dat is nieuw in de benadering van de KMO-problematiek.

Mijnheer de Voorzitter, wij moeten het ecologisch criterium evalueren. Mevrouw Kestelijn heeft daarover in de Commissie haar bezorgdheid geuit, vooral in verband met het afschrijvingscriterium. U heeft gelijk, mevrouw, wanneer u zegt dat het afschrijvingscriterium zoals het nu geldt, niet optimaal is. Technisch beschik ik momenteel echter over geen andere mogelijkheid. Eens deze regeling een tweetal jaren bestaat moeten wij ze opnieuw evalueren en bijsturen. Wij weten dan hoe wij de notie afschrijving kunnen introduceren in steun. Daarom vind ik dat de richtlijn om de twee jaar moet worden herbekeken, ook al omdat de economische situatie ondertussen kan zijn gewijzigd.

Mevrouw Kestelijn, ik betreur dat de maatregelen in verband met de VDBH op 1 januari niet operationeel kunnen worden. De bespreking in de Commissie is afgerond maar het Bureau van de Vlaamse Raad heeft blijkbaar beslist dit punt niet meer vóór het einde van 1990 op het agenda te plaatsen.

De heer A. Denys : Mijnheer de Minister, u weet dat dit een gevoelig thema is. U moet geen verwijten sturen naar de Vlaamse Raad.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Denys, u mag mij vragen stellen, maar mag ik misschien eerst uitspreken. Alle voorwaarden waren vervuld opdat de VDBH op 1 januari 1991 operationeel zou kunnen zijn. Het verslag werd tijdig ingediend en alles is verlopen volgens het. Reglement van de Vlaamse Raad. De Commissie heeft goed werk verricht en heeft het ontwerp van decreet met betrekking tot de VDBH prioritair behandeld. Er zijn nu dus vier ontwerpen van decreet in verband met de instellingen klaar. Ik ben het vol-

De Batselier

komen eens met de Vlaamse Raad dat het hierbij om prioriteiten gaat. Ook de heer Candries en mevrouw Kestelijn hebben daarop gewezen. De Vlaamse Raad is volkomen autonoom om over dit alles te oordelen. Ik wijs er enkel op dat de VDBH niet operationeel zal zijn omdat de Vlaamse Raad het decreet niet tijdig zal goedkeuren.

De heer A. Denys : Mijnheer de Minister, de Vlaamse Raad heeft een uitzonderlijke inspanning geleverd om ervoor te zorgen dat het belangrijkste, namelijk de begroting, tijdig wordt goedgekeurd. Alle fractieleiders en de Voorzitter van de Vlaamse Raad kunnen dit getuigen. Het Bureau heeft daarmee een wijze beslissing genomen en is zelfs zeer ver gegaan, aangezien beslist werd dat de begroting op één week kon worden behandeld. De wijze waarop wij bereid zijn te werken, is betreurenswaardig en is grotendeels het gevolg van de laattijdigheid waarmee de Executieve haar ontwerpen doorstuurt. De drie of vier ontwerpen waarover u spreekt, zijn pas op 23 november ingediend. Als wij op maandag of dinsdag deze ontwerpen in de Commissie willen bespreken, moeten wij deze materies in het weekend doornemen.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Denys, mag ik u erop wijzen dat er tijden zijn geweest dat men zelfs op zaterdag en zondag vergaderde ?

De heer A. Denys : Waarom wachtte u tot 23 november om de ontwerpen naar de Vlaamse Raad door te sturen, als u vindt dat ze zo belangrijk zijn ? Wij hebben geen kabinetten zoals u.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Denys, als u denkt dat dit een belangrijke vraag is, wil ik er wel op antwoorden. Mijn antwoord zal echter niet belangrijk zijn, omdat ook de vraag dat niet is. U zou moeten weten dat wij voor bepaalde zaken met betrekking tot personeel moeten wachten tot de nationale overheid de nodige besluiten heeft genomen. Misschien is het u ontgaan dat u eerst in de Kamer wetten moest goedkeuren om bepaalde instellingen te re-

gionaliseren. Dat is pas na het zomerreces gebeurd. Ons decreet was reeds vóór het zomerreces klaar. (**Onderbreking door de heer A. Denys**)

Mijnheer Denys, wilt u nu even luisteren, dan kan u misschien nog iets leren. U zou nochtans goed geïnformeerd moeten zijn. U hebt immers twee vertegenwoordigers in de Executieve die u alles in geuren en kleuren kunnen vertellen. Ze moeten u hebben verteld dat reeds in juli dit decreet door de Executieve was goedgekeurd. Daarna werd het voor advies naar de SERV en de Raad van State gestuurd. Een week nadat we het advies van de Raad van State hadden ontvangen, heeft de Executieve al opnieuw een beslissing genomen en nog een week later was het ontwerp in de Vlaamse Raad ingediend. Zegt u mij nu eens waar de Executieve één dag heeft verloren ?

De heer A. Denys : U verplicht ons wel dit alles op zeer korte tijd te behandelen. Alle andere instanties hebben ruim de tijd gekregen, maar wij zouden deze ontwerpen er moeten doorjagen in één week, die bovendien door de begrotingsbesprekingen reeds overbelast is. Deze week hebben we reeds tweemaal tot 10 uur 's avonds vergaderd.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Denys, ik heb hier geen moeite mee. U, en met u de Vlaamse Raad, neemt de verantwoordelijkheid voor het feit dat de VDBH op 1 januari niet operationeel zal zijn. Ik neem afstand van deze verantwoordelijkheid, maar als men deze materie ter sprake brengt, mag ik toch wel mijn mening zeggen. U hebt in al uw wijsheid geoordeeld en u zult in januari merken wat daarvan de gevolgen zijn.

De heer A. Denys : Als u hieraan een politieke betekenis geeft, zit u er helemaal naast.

Minister N. De Batselier : Ik geef er geen politieke, maar een praktische betekenis aan.

De heer A. Denys : Als u beweert dat de Vlaamse Raad het ontwerp in verband met de VDBH niet prioritair wil behandelen, dan gaat het om een politieke betekenis en zit u er grondig naast.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Denys, uw waarde-oordeel dienaangaande interesseert me niet. Ik wil u alleen doen inzien wat de gevolgen daarvan zouden zijn. Mocht de nationale Regering de koninklijke besluiten nog publiceren vóór het einde van het jaar, waartoe een grote kans bestaat, en het personeel dus wordt overgeheveld, maar er op 1 januari nog geen opvangstructuur bestaat in Vlaanderen, dan zal u mij de oplossing moeten geven. U zal niet kunnen zeggen dat de Minister bevoegd voor Economie niet heeft gewaarschuwd.

Zowel mevrouw Kestelijn als de heer Candries hebben gesproken over het technologiebeleid. Mevrouw Kestelijn, technologie is niet uit de overheidssteun geschrapt maar het staat niet vermeld onder de benaming technologie ; het criterium van het strategisch element is zodanig omschreven dat het ook voor de Europese Gemeenschap toelaatbaar is het te behouden. Misschien beantwoordt mijn uitleg uw opmerkingen. Mocht het anders zijn geweest, dan waren uw opmerkingen terecht.

In verband met de biotechnologie vindt de heer Candries het belangrijk dat die instrumenten worden aangevend om ons beleid te optimaliseren omdat zij inderdaad een scharnierfunctie hebben. Naast die instrumenten moeten wij ook beroep kunnen doen op impulsprogramma's : biotechnologie, nieuwe materialen, energietechnologie en de heer Kelchtermans heeft daaraan nog milieutechnologie toegevoegd.

In verband met de stand van zaken van de biotechnologie kan ik het volgende meedelen. De universitaire laboratoria, de emerging technology centers functioneren reeds en zijn bijna aan hun tussentijds rapport toe. Uiteraard is de termijn veel te kort om hen nu reeds een tussentijds rapport te vragen. Negen industriële projecten werden al door het wetenschappelijk comité geselecteerd en kunnen dus starten. Voor een volgende reeks industriële projecten is men bezig met de screening. Ik meen dat dit in het bedrijfsleven een positieve weerklank heeft.

In verband met de nieuwe materialen

De Batselier

heeft de Executieve aan het Ministerieel Comité Wetenschapsbeleid deze week groen licht gegeven aan het programma. Volgende week wordt dat in de schoot van de Executieve besproken. Is de uitslag positief, dan wordt het nieuwe programma begin volgend jaar operationeel.

De energietechnologie is een programma voor 1991. Het is in de begroting wel opgenomen maar daar zijn we maar aan de beginfase toe en het is professor Verbruggen die de zaak bestudeert.

Mijnheer de Voorzitter, er zijn nog heel wat bedenkingen waar ik nog graag had op ingegaan, onder meer betreffende de vorming, maar ik constateer dat de mij toegemeten tijd praktisch verstreken is.

Toch wil ik het nog even hebben over de impulsgebieden. Zij hebben tot doel het wegwerken van de sub-regionale onevenwichten. Op drie jaar tijd stellen wij in deze impulsgebieden 2 miljard frank ter beschikking. De Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen leggen momenteel hun adviezen voor zodat de Executieve wellicht op 16 januari 1991 een definitieve beslissing zal kunnen nemen over de impulsgebieden, met de inhoud van hun programma's die op 1 februari 1991 operationeel zouden moeten zijn. Wij hopen nog altijd deze datum te halen.

Mijnheer de Voorzitter, dit was in een notedop mijn antwoord op de hier geformuleerde bemerkingen. *(Applaus)*

De Voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer J. De Roo : Mijnheer de Minister, ik zou nog een vraag willen stellen in verband met uw laatste toelichting over de impulsgebieden. U weet dat dit programma uiteindelijk vrij laat tot stand is gekomen en dat er in de impulsgebieden hard wordt gewerkt om zo snel mogelijk adviezen uit te brengen, in het kader van de GOM en in overleg met de gemeenten, de intercommunales, de sociale partners enzovoort. Om tijdig

klaar te komen moet men echter hemel en aarde bewegen. Wat gebeurt er indien een Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij een voorstel doet en indien er daarover met de betrokken gemeentebesturen geen consensus kan worden bereikt? Welke is dan uw houding? Moet dat opnieuw in de GOM worden besproken of is het zo dat het advies van de SERV nog een rol zal spelen en dat de Executieve uiteindelijk een beslissing zal nemen?

De Voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Collega De Roo, de Executieve zal uiteindelijk beslissen, met of zonder consensus. Zelfs een project waarover een consensus bestaat kan nog worden gewijzigd. Is er geen consensus, wens ik op de hoogte gebracht te worden van de verschillende standpunten die tot uiting kwamen. Een consensus is voor mij echt geen noodzaak. Later, wanneer in de impulsgebieden wordt overgegaan tot de invulling van de impulsprogramma's, moeten de streekcommissies met consensus werken. Dat is uitdrukkelijk vermeld in de nota die u bekend is.

De Voorzitter : Het woord is aan Minister De Wulf.

Minister R. De Wulf (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het is vrij duidelijk dat economie en tewerkstelling niet van elkaar kunnen worden gescheiden. Dat blijkt uit de samenstelling van de Commissies en uit de bespreking die hier vanmiddag plaats had. Het verheugt mij dat ook aan het deel tewerkstelling dit jaar een ruime aandacht is besteed. Het verheugt mij nog meer dat de diverse uiteenzettingen, ook deze van die van de leden van de oppositie, constructief waren en de meeste zelfs uitgesproken positief.

Ik wens dan ook in de eerste plaats, in dezelfde constructieve context, de verslaggevers te feliciteren. Zij hebben niet alleen de globale problemen die werden besproken zeer duidelijk verwoord, maar ook de verschillende accenten en denkpistes die daarbij tot uiting kwamen, aangegeven.

In verband met de relatie economietewerkstelling wil ik onmiddellijk in pikken op een opmerking van de heer De Roo. De heer De Roo, zoals trouwens nog andere sprekers, uitte zijn bezorgdheid over de vertraging die is opgetreden in de daling van de werkloosheid. Dit is natuurlijk een zaak waaraan wij onze volledige aandacht moeten besteden. Ik durf niet expliciet zeggen dat deze daling een verontrustend karakter vertoont.

Ik ben het zelfs niet helemaal eens met de doemdenkers die nu reeds vooropstellen dat in 1991-1992 de situatie flagrant zal verslechteren. Dit is mogelijk gelet op de economische evolutie, de Golfcrisis, het begin van de recessie die zich nu aftekent in de Verenigde Staten en de gevolgen daarvan op Europa en ons land.

De vertraging van de vermindering van de jongste maanden is eenvoudig te verklaren. Het kon gewoon niet blijven duren. Wij hebben — gelukkig maar — een peil bereikt waarop wij onderhevig zijn aan de geringste schommeling, dus ook aan de seizoenschommelingen.

Ik heb vroeger al gezegd dat men een duidelijk onderscheid moet maken tussen enerzijds de conjuncturele en anderzijds de structurele werkloosheid. Ik rond de cijfers gemakkelijksheidshalve af. Indien wij de 150.000 werklozen in Vlaanderen opdelen in conjuncturele en structurele werklozen, stellen wij vast dat het aantal structurele werklozen ongeveer 85.000 bedraagt en het aantal conjuncturele 65.000. Die 65.000 conjuncturele werklozen betekenen een werkloosheidspeil dat schommelt tussen 3 en 4 ten honderd. Reeds van in de jaren 1960 is men van oordeel dat een werkloosheidspeil van 3 ten honderd gehele tewerkstelling tegenwoordig. Dit is verkeerd uitgedrukt, dat weet ik wel, maar zo wordt het weergegeven.

Ik zeg liever dat men het peil van de frictionele werkloosheid heeft bereikt. Voor de conjuncturele werkloosheid hebben wij het frictionele peil bereikt. Wie frictioneel zegt, bedoelt dat men onderhevig is aan de geringste invloed. Op het ogenblik wordt vrij algemeen aanvaard — de

De Wulf

gouverneurs van de Nationale Banken en de gouverneur van de Belgische Nationale Bank doen dit in ieder geval — dat in de toekomst rekening moet worden gehouden met een frictionele werkloosheid van 6 ten honderd. Die 6 ten honderd moet men als het maximumpeil in Europa, en dus ook in de deelgebieden, als doel vooropstellen. Ik weiger dit te aanvaarden omdat ik dit te minimalistisch vind.

Ons werkloosheidspeil heeft 9 ten honderd bereikt, waarvan 3 ten honderd conjunctureel-frictionele werklozen en 6 ten honderd langdurige werklozen. Precies daarom hebben wij de jongste tijd allerlei mechanismen op gang gebracht die de kwaal in zeer ruime mate zullen verlichten indien ze het probleem niet geheel uit de wereld helpen, maar ik maak mij geen illusies.

De Weer-Werkactie is het beste instrument. Het verheugt mij dat de heer Lisabeth, die vooral het economische luik belichtte, op het einde van zijn uiteenzetting een oproep heeft gedaan om de beroepsopleiding en ons statistisch en informatica-apparaat beter uit te bouwen. Ook de heer De Roo heeft daarop gewezen. Wij zijn bestendig bezig met het aanpassen van het statistisch apparaat, met onze gegevensbank. Wij willen het niet alleen aanpassen en verbeteren, maar wij willen ook stilaan over onze eigen informatie beschikken en onze gegevensverwerking zelf verzorgen. Daartoe hebben wij reeds instructies gegeven. De mogelijkheden worden onderzocht, maar alles kan niet op één dag gebeuren, want wij weten hoe complex alles is. Wij hebben al werk verricht waar in Europa en in de wereld naar wordt opgekeken, zoals SIMONA. Naar het voorbeeld van SIMONA zullen wij ook op andere terreinen eigen informatieverwerking opzetten om over betere gegevens te beschikken en aldus doeltreffend de veranderingen in de situatie te kunnen volgen en de daartoe noodzakelijke beleidsmaatregelen te kunnen treffen.

Naast de normale verwerking van de statistische gegevens door de VDAB

is er ook een overeenkomst afgesloten met de SERV, die in de toekomst permanent meer diepgaande studies zal ondernemen over wat er gebeurt op de arbeidsmarkt en over de manier waarop op deze evolutie kan ingespeeld worden door maatregelen te nemen ter verbetering van hiaten tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Verschillende sprekers hebben op die hiaten gewezen en het zou overdreven zijn te beweren dat alles ideaal is. Ik ga niet in op alles wat hier gezegd is over tekorten aan het systeem, dat zou mij te ver leiden.

In de Commissie heb ik een nota bezorgd over de tewerkstellingsprojecten in het algemeen en over de Weer-Werkactie in het bijzonder. Het is de bedoeling dat wij begin volgend jaar daarover uitgebreid van gedachten wisselen en die documenten bestuderen. Samen met de Commissie zullen wij dan kunnen nagaan of de projecten en de initiatieven die worden gesuggereerd kunnen worden gerealiseerd. Daarna zullen wij ook maatregelen voorstellen.

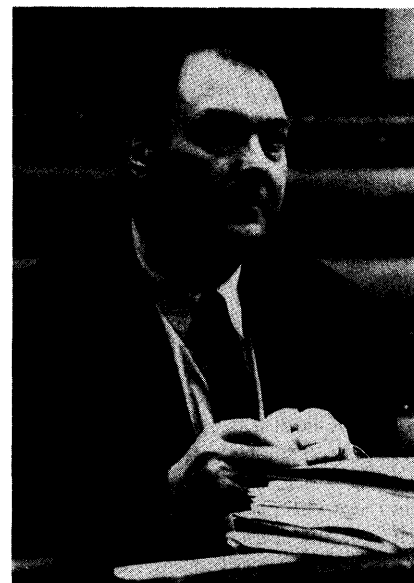
Zelf heb ik in mijn nota tekortkomingen opgesomd. Ik wil niet alleen aanduiden op welke manier daar volgens mij aan kan worden verholpen, maar ik wil dat samen met de commissieleden doen, zodat de bespreking nog andere vruchtbare ideeën kan opleveren.

Mijnheer De Roo, u stelde een vraag over de GESCO-projecten. Deze is echter niet ontvankelijk verklaard. Er zijn immers duizenden GESCO-projecten goedgekeurd en materieel bestaat deze lijst niet, het is dus ook niet mogelijk ze u te bezorgen. Ik zie echt niet in waarom dit voor u een blijk van wantrouwen zou kunnen zijn, ik zou het kunnen beschouwen als een blijk van overdreven nieuwsgierigheid. Niet elke beslissing van een Minister kan zomaar worden gepubliceerd, het is trouwens onmogelijk alle documenten te fotocopieren. Ik heb steeds gewaakt over het respecteren van de evenwichten. **(Onverstaanbare onderbreking door de heer A. Denys)** Ik zie niet in op welke manier ik u een lijst zou kunnen be-

zorgen die niet bestaat. **(Onverstaanbare onderbreking door de heer A. Denys)** Ik heb wel weet van bepaalde beslissingen die door mijn voorgangers zijn genomen. Zo heeft men mij bijvoorbeeld ooit lastig gevallen met besluiten die ik had genomen voor de erkenning van de uitzendbureaus, terwijl ik in dat verband nooit had afgeweken van de adviezen van de Nationale Arbeidsraad. Bovendien werden de bedoelde besluiten door mijn voorganger genomen. Men zou dus in de toekomst beter moeten nagaan wie verantwoordelijk is voor wat. Dit belet echter niet dat ik zoveel mogelijk informatie zal verstrekken, zodat daarover kan worden gediscussieerd.

Zowel door de heren De Roo en Laverge als door mevrouw De Meyer werden vragen gesteld omtrent de Weer-Werkactie. Inderdaad, voor 1991 zouden in Weer-Werk 9.000 à 10.000 klanten kunnen worden opgevangen. De eerste resultaten zijn bemoedigend: 35 ten honderd van de klanten is tewerkgesteld en 28 ten honderd zijn in beroepsopleiding.

De heer Laverge vroeg mij wat er

Minister N. De Batselier (SP) gaf toelichting bij de krimp-begroting van Economie, Middenstand en Energie

De Wulf

met deze mensen gebeurt na hun opleiding op plaatsing. Daarop zal ik straks antwoorden, maar eerst ga ik verder in op het percentage van degenen die werken. Zij werken in hoofdzaak in de privé-sector, de overgrote meerderheid met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur. Zelfs tijdens hun tewerkstelling worden die mensen verder gevolgd door de Weer-Werkteams en dit gedurende verschillende maanden. Dat kan lopen tot zes maanden, om er zo zeker mogelijk van te zijn dat het integratieproces inderdaad voltooid is en dat de vooruitzichten en de stabiliteit wat de tewerkstelling betreft in behoorlijk mate gegarandeerd zijn.

Wat de beroepsopleiding betreft, mijnheer Laverge, is het zo dat gemiddeld 75 ten honderd van de personen die een beroepsopleiding bij de VDAB volgen achteraf ook werk vinden. Het is nogal duidelijk dat ik de goede hoop heb dat degenen die in Weer-Werk de beroepsopleiding volgen een even grote kans op tewerkstelling hebben. Ik zou zelfs durven zeggen dat daar de vooruitzichten nog iets beter liggen, omwille van het feit dat zij zo intensief door de Weer-Werkteams worden begeleid.

In dat verband stelde de heer De Roo nog een andere vraag, die ons evenzeer moet bekommeren. Hij vroeg zich af of wij met 9.000 à 10.000 Weer-Werkklanten niet riskeren de kwaliteit op te offeren aan de kwantiteit. Welnu, mijnheer De Roo, dat is niet het geval. Dat werd nagegaan en het is perfect doenbaar. Zelfs indien men een zuiver rekenkundige evaluatie zou maken, dan zou dat betekenen dat 9.000 à 10.000 Weer-Werkklanten op jaarbasis, verspreid over ongeveer 20 Weer-Werkteams — iets meer als men er de antennes bijtelt — per team of antenne een nieuwe opvang vertegenwoordigen van ongeveer 35 à 40 Weer-Werkklanten per maand. Het is dus perfect mogelijk niet alleen om die op te vangen, maar ook om de anderen die er reeds waren verder te begeleiden, tot zij als geplaatste personen kunnen worden beschouwd. Er zijn nog heel wat andere facetten aan verbonden

maar die zullen wij ongetwijfeld tijdens de komende commissievergaderingen verder in detail kunnen bespreken.

De heren Vangansbeke en Laverge hebben mij gevraagd welke mijn houding is met betrekking tot het oneigenlijke gebruik om niet te zeggen misbruik welke zich in de werkloosheidssector voordoet. In dat verband heeft de heer De Roo gevraagd naar de resultaten van de Ronde Tafelconferentie. Die resultaten zijn vrij positief. Er werd een akkoord bereikt over de gegevensuitwisseling.

Ik heb hier reeds meermaals verklaard dat ik een tegenstander ben van misbruiken, maar ook een voorstander van rechten die ik blijf verdedigen. Misbruiken moeten evenwel op alle mogelijke manier worden bestreden. Op het gebied van de uitwisseling van gegevens, met de garanties daaraan verbonden, hebben wij een goede overeenkomst met de controlediensten van de RVA bereikt.

Mijnheer Laverge, ik ga dus niet controleren maar wel de nodige gegevens doorspelen. Die moeten de RVA toelaten controle uit te oefenen. Dat is de opdracht van die dienst en niet de onze. In het leven heeft ieder zijn taak, zo gaat dat nu eenmaal. Van die actie verwacht ik positieve resultaten.

Men moet niet denken dat de Weer-Werkactie de kwaal van de langdurige werkloosheid uit de wereld zal helpen, zelfs niet met een meer intensieve werking. Dat is een utopie. Ter zake moeten wij ons geen illusies maken.

Zoals ik reeds vroeger heb gezegd, zijn er drie grote categorieën van langdurig werklozen. De eerste categorie betreft de bemiddelbaren. Dat zijn degenen die dankzij een actie als Weer-Werk zullen worden geholpen. Dit gebeurt nu reeds in zeer ruime mate en dit met onverhoopte resultaten.

De tweede categorie betreft degenen die zich schuldig maken aan wat men noemt het oneigenlijke gebruik van de werkloosheidsuitkering. Ter zake zullen maatregelen worden geno-

men. Het is een opdracht die moet worden uitgevoerd door de nationale diensten van de RVA.

De derde categorie betreft diegenen die zich niet schuldig maken aan misbruiken, maar als onbemiddelbaren worden beschouwd en dit zowel om psychische als fysische redenen. Uiteraard verdienen ook die personen onze volledige aandacht. Voor hen moeten wij ook naar een geëigende oplossing zoeken. Jammer genoeg heb ik de geëigende oplossing nog niet gevonden. Wij moeten echter blijven zoeken om hierop een antwoord te geven.

Mijnheer Laverge, in verband met de uitbreiding en de veralgemening van Weer-Werk, begin '91, heeft u verwezen naar het advies van de inspectie van Financiën. Ik kan daar zeer rustig over praten : ten eerste, het advies van de inspecteur van Financiën is gunstig ; ten tweede, hij maakt een aantal nevenbedenkingen en zegt eveneens dat hij het als onthutsend beschouwt dat maar 3,7 ten honderd van de langdurig werklozen werd bereikt. Mijnheer Laverge, zou de inspecteur van Financiën vinden dat vier piloot-teams — want dat zijn de enige die sedert enkele maanden hun kruissnelheid hebben bereikt — de 85.000 langdurig werklozen van gans Vlaanderen, waarvan sprake, moeten kunnen bereiken ? Daarbij vergeet de inspectie van Financiën jammer genoeg dat de uitbreidingsfase, met de 8 bijkomende teams, slechts operationeel is in september 1990 en nu maar stilaan begint te redeneren. Bovendien kunnen wij zelfs met de veralgemening van de Weer-Werkdienst gans Vlaanderen met deze dienst niet bereiken. Dit zal slechts begin volgend jaar gebeuren. De nieuwe diensten die wij zullen installeren, zullen op hun beurt verschillende maanden nodig hebben vooraleer zij het mechanisme onder de knie hebben, vooraleer zij aangepast zullen zijn aan het doelpubliek waarmee zij zullen moeten werken en vooraleer zij dus resultaten zullen bereiken, zoals deze die door de piloot-dienst worden bereikt.

Laten wij bijgevolg de kar niet voor

De Wulf

de paarden spannen, laten wij relativeren en vaststellen wat doenbaar is met de weinige middelen die tot op dit ogenblik aan Weer-Werk werden besteed. Ook ik ben verheugd over de toegekende 1,78 miljard frank voor het dienstjaar 1991, maar dit is echter niet het bedrag voor 1990 en voor 1989.

Een aantal sprekers die tussenbeide kwamen, onder meer mevrouw De Meyer, de heren Laverge, Vangansbeke en De Roo, hebben gewezen op het probleem van de 0,18 ten honderd en 0,25 ten honderd, de interprofessionele overeenkomst.

U zal zich misschien herinneren dat ik twee jaar geleden, wanneer de interprofessionele overeenkomst van 1988 tot stand kwam, tegen dit facet van de overeenkomst heb geprotesteerd. Inderdaad, ik vond dit een uitholling van de staatshervorming en van de bevoegdheidsverdeling. Ik zeg onomwonden dat ik bij deze mening blijf. Anderzijds heb ik wel begrip voor de delicate manier waarop moest worden getracht een interprofessioneel akkoord te bereiken. Naar mijn gevoel had men wel een paar andere nuances kunnen leggen. Wat er ook van zij, van de 0,18 ten honderd overeengekomen in het interprofessioneel akkoord, hebben wij dankbaar gebruik gemaakt om dit percentage zo efficiënt mogelijk aan te wenden vermits in Vlaanderen — en ik meen te mogen zeggen alleen in Vlaanderen — **samenwerkingsakkoorden** met bedrijfssectoren werden gesloten, waarbij voor die sectoren — en met een zeer goed resultaat — opleiding en gezamenlijke initiatieven met de VDAB werden opgezet. Op dit ogenblik zijn het er zeven. Voor nog een paar andere zijn besprekingen aan de gang. Het ligt in mijn bedoeling niet alleen deze samenwerkingsakkoorden voort te zetten maar ze ook verder uit te bouwen, rekening houdend met de nieuwe bepalingen van de 0,25 ten honderd overeengekomen in het interprofessioneel akkoord.

De vragen die u stelt, zijn ongetwijfeld geïnspireerd door een paar arti-

kelen die de laatste dagen zijn verschenen in verband met een studie en waaruit blijkt dat, op de CAO's of in de sectoren waarin zelf initiatieven werden genomen na, alleen doeltreffende resultaten werden bereikt door de samenwerkingsakkoorden die wij hebben opgezet.

Met het bedrag van iets meer dan één miljard frank dat nog overblijft van de 0,18 ten honderd overeengekomen in het interprofessioneel akkoord, weet men naar mijn gevoel niet goed wat ermee te doen. Ditzelfde dreigt te gebeuren met de overeengekomen 0,25 ten honderd. Ik vraag mij dan ook af waarom men zulke dingen doet, maar daarvoor zijn anderen verantwoordelijk. In ieder geval, zonder daarom te gaan bedelen, gaan wij toch van de mogelijkheden gebruik maken om zo efficiënt mogelijk bepaalde middelen, die ter beschikking staan, aan te wenden.

In verband met deze efficiënte aanwending verheugt het mij dat mevrouw De Meyer ook de aandacht heeft gevestigd op een nieuw initiatief dat weliswaar nog een beetje zijn weg moet vinden en momenteel nog slechts bij wijze van experiment wordt opgestart, met name de sociale bedrijven die wij in de toekomst gestalte willen geven. Bij deze sociale bedrijven begeleiden wij op dit ogenblik een vijftal experimenten. Wij doen daar zelf de nodige suggesties teneinde initiatieven los te weken en een samenwerking met derden op te zetten. Eerlang zullen wij andere ideeën uitwerken om nieuwe mogelijkheden te geven aan langdurig werklozen, al dan niet bijgeschoold of herschoold. Zonder ons ter zake illusies te maken meen ik dat het een nuttige bijkomende schakel is in ons arsenaal van opvangmogelijkheden.

In antwoord op de vragen van de heren Laverge en Vangansbeke in verband met de tewerkstellingsprogramma's wijs ik erop dat deze programma's hoegenaamd geen bezigheidstherapie zijn. Ze zijn veel meer dan dat. Meestal worden daar nuttige sociale en culturele aanvullende opdrachten vervuld. Ik ben wel akkoord dat nu nog meer dan in het verleden aan het doorschuifidee aandacht moet worden besteed, die aan-

wezig moet blijven, maar niet over heel de lijn gangbaar kan zijn.

De meeste projecten beantwoorden aan een duidelijke behoefte, die zich steeds meer heeft ontwikkeld. Indien men de tewerkstellingsprogramma's zou afschaffen — wat uiteraard in de huidige omstandigheden ondenkbaar is — zouden ganse sectoren op het vlak van welzijn, cultuur en onderwijs wegvallen, waarvan de nood en het doeltreffend karakter nochtans terdege werd aangetoond. Dan spreek ik nog niet over de projecten die gericht zijn op de gemeenten en de OCMW's, die daar het middel vinden om bepaalde aanvullende taken te verrichten en om op nieuwe behoeften in te spelen. Dat belet niet — ter zake starten stilaan nieuwe initiatieven — dat ik de initiatiefnemers en de verantwoordelijken van die projecten ertoe aanzet meer aandacht te hebben voor de opleiding en de bijscholing van hun eigen personeel. Bovendien moeten zij ook uitkijken naar de doorschuifmogelijkheden die er voor dat eigen personeel zijn.

Mijnheer Vangansbeke, ik wil nog een woordje zeggen over de migranten. Ik zal niet zeggen dat het een verontrustend probleem is maar het is toch zeer ernstig. Zoals ik heb geantwoord in verband met de vorming, het beroepsonderwijs, het onderwijs en de middenstandsopleiding is het probleem hier vaak overtrokken. Op het terrein merk ik daar weinig van. Dat belet niet dat ik de situatie nauwkeurig bestudeer met de permanente werkgroepen van de STC's. Wij staan hier voor een analogo fenomeen.

Een goed jaar geleden, toen de muur in Berlijn werd gesloopt, werd ik overstelpt met vragen. Wat ging er gebeuren met die golf van DDR-burgers? Men vreesde voor een werkelijke overspoeling met alle nadelen vandien. Hebt u iets gemerkt? Ik weet wel dat op dit ogenblik de illegale immigratie uit Oosteuropese landen is toegenomen. Volgens mijn informatie gaat het om ongeveer duizend per maand. Dat is teveel. Waar ze zitten weet ik niet want het zijn illegalen. Bovendien is dat mijn pro-

De Wulf

bleem niet. Mijn probleem is erop toe te kijken, samen met de arbeidsinspecteur, dat ze niet op een even illegale manier op de arbeidsmarkt komen. Voor het overige is dat een probleem dat in eerste instantie de nationale collega van Justitie aanbelangt. Misschien moet dit probleem hier in het Parlement eens worden besproken. Indien ik mij niet vergis heeft mevrouw Smet gesuggereerd om voor de onderhorigen van de Oosteuropese landen die zich als politiek vluchteling aanmelden een spoedprocedure toe te passen. Men kan inderdaad twijfelen aan de geldigheid van het statuut van politiek vluchteling voor de personen komende uit de meeste Oosteuropese landen. Dit is echter een probleem voor de nationale Regering.

De heer A. Denys : Mijnheer de Minister, ik heb nog een vraag over de wettelijke immigratie. Een aantal bouwbedrijven werken met Poolse arbeiders. Dit gebeurt op een volledige legale basis. De arbeiders hebben een verblijfs- en een arbeidsvergunning. Volgens een bepaalde reglementering zouden deze personen echter niet mogen worden begeleid. In de praktijk schept dit heel wat problemen. Bent u daarvan op de hoogte ?

Minister R. De Wulf : Ik weet niets

over het feit dat deze personen niet mogen worden begeleid. Ook op dat vlak wordt sterk overdreven. Er zijn thans drie contingenten van Poolse arbeiders toegestaan. Het gaat telkens om 40 à 50 werknemers die voor een bepaald bedrijf naar hier komen. Zij hebben een specifieke specialisatie die op onze arbeidsmarkt niet meer voorhanden is. Dat is trouwens de reden waarom zij in België werden toegelaten. Ook hier doen veel fabeltjes de ronde. Als men Polen, Hongaren of Joegoslaven uitnodigt om hier te komen werken, moet men er uiteraard voor zorgen dat deze personen worden begeleid. Eén van de voorschriften is dat zij het in België geldend loon moeten verdienen, om dump-praktijken te vermijden. Bovendien moet de werkgever zorgen voor een degelijke huisvesting en moet hij een menswaardig verblijf in Vlaanderen garanderen.

Ik heb de lijst van de goedgekeurde contingenten onlangs aan de Commissie medegedeeld. Men reageert vaak paniekerig op berichten die nergens op steunen. Toch moeten wij bestendig aandacht besteden aan het probleem. Ik heb mijn administratie verzocht er nauwlettend op toe te zien teneinde te voorkomen dat het systeem toch zou ontsporen. Er is echter geen enkele reden om te veronderstellen dat wij overspoeld zullen worden in die mate dat onze eco-

nomie zou ontredderd worden en onze acties ten behoeve van de werklozen zouden worden doorkruist. Wij stellen verder alles in het werk om het aantal langdurig werklozen te verminderen. **(Applaus)**

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 9.30 uur en om 14 uur opnieuw bijeen om de algemene bespreking voort te zetten met de materies Leefmilieu en Natuurbehoud en om de artikelsgewijze besprekingen en de hoofdelijke stemmingen te houden.

Is de Raad het daarmee eens ? **(Instemming)**

Dan is aldus besloten.

De vergadering is gesloten.

- **De vergadering wordt gesloten om 17.50 uur.**
